

ANUL XXVII

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA—JURISPRUDENȚA—LEGISLAȚIUNE—ECONOMIE POLITICĂ—FINANȚE—SOCIOLOGIE

T A B L A D E M A T E R I I

ALFABETICĂ — ANALITICĂ ȘI PE ARTICOLE DE LEGI ȘI REGULAMENTE

PE ANUL 1919

Prețul unui exemplar din Tabla de Materii 30 lei

ABONAMENTUL { Pentru casele de Comerț, Instituții și Autorități Lei 400 anual
„ Magistrați și avocați . . . . . „ 200 „

Retipărindu-se colecțiunile pe anii anteriori de la 1900 la zi, servim amatorilor, la cerere, contra valoare pe prețul de lei 180 fiecare an, complet cu tabla de materii, adăogând câte 5 lei taxele pentru colet postal recomandat

REDACȚIA-ADMINISTRAȚIA, TIPOGRAFIA ȘI LEGATORIA

BUCUREȘTI — Calea Rahovei 5, și Strada Artei 5, — TELEFON 13/29

— 1922 —

COMITETUL DE REDACTIE

Director: N. SCHINA

Fost Președinte la Curtea de Apel București

MEMBRII:

GR. CONDURATU, Consilier la Curtea de Apel, București, D. NEGULESCU, Profesor la Facultatea de Drept din București,
C. SIPSOM, Profesor la Facultatea de Drept din București, ALEX. CERBAN, Dr. în Drept din Paris, Profesor Universitar
ALFRED JUVARA Dr. în Drept din Paris IOSEF G. COHEN Avocat TR. ALEXANDRESCU Fost. Prim-Președ. Trib. I. GR. PERIETEANU Avocat P. VASILESCU Dr. în Drept, Avocat AL. VELESCU D. în Drept, Avocat

Secretar de redacție: E. C. DECUSARA, Dr. în Drept din Paris, Directorul Statisticii Judiciare
Membru corespondent pentru Paris: EDOUARD LÉVY, Dr. în Drept, Avocat, Paris

COLABORATORI

ALEXANDRESCU D., Profesor la Universitatea din Iași
ANTONESCU EM., profesor universitar, avocat, București
ANTONESCU MIHAIL, fost Ministru și decan al baroului de Ilfov
BENIȘACHE C. REMUS, consilier la Curtea de apel Constanța
CHIRCULESCU D. N., avocat, Focșani
CORODEANU N., Conferențiar la Facultatea de Drept, Buc.
COSTIN AL., judecător la Trib. Ilfov
CUZA C. A. Profesor la Universitatea din Iași, avocat
DAUTTE TULLIUS, procuror Trib. Ilfov
DIMITRIU M. VASILE, consilier la Curtea de apel din Cluj
DJUVARA MIRCEA, Conferențiar la Facultatea de drept, Buc.
DOBRESCU D. CORDELIA, licențiată în drept, avocat
DOBRESCU DEM., Decan al Baroului de Ilfov
DRAGOMIRESCU P., Profesor la Universitatea Iași, avocat
DUMITRESCU M. G. fost Greșier la Înalta Curte de Casație, avocat
DOCAN P. G., Magistrat
DONGOROZ VINTILĂ, Dr. în Drept, Avocat
ERBICEANU VESPASIAN, Prim-Președ. Curtea apel Chișinău
FRIDMAN HUGO, avocat, București
FINȚESCU N. I., judecător la Trib. Ilfov
GEORGESCU CONST., Intendant Colonel, Directorul Serviciului Contencios din Ministerul de Război
GĂLEȘESCU D. PYK, Dr. în Drept, Avocat
GABRIELESCU VIRGIL, Magistrat
HOZOC D., Președinte Trib. Dorohoi
IONESCU BOGDAN, Profesor universitar, Avocat
IOANITĂSCU R. D., profesor la Academia Comercială, avocat
LONGINESCU G. S., profesor universitar, avocat, București
LAZARESCU EM. AL. d-r. în drept din Paris, avocat
MAVRODINEANU VL., Consilier la Curtea de Apel Tg.-Mureș
MINEI V., doctor dela Paris, avocat al Ministerului de Război
MIRONESCU G. G., fost Ministru, Profesor universitar
MORA MIHAIL și VIRGIL, publiciști și avocați, București
MOSGOS MIH., Consilier la Curtea de apel București
MAXIM D., G. Președinte la Curtea de apel București

MINCULESCU AL., Judecător Trib. Ilfov
MANDREA N. TH, avocat, București
MATEIESCU I., Dr. în Drept din Paris, Avocat
OTULESCU ALEX., avocat, București
OTULESCU EM., avocat, București
PANTAZI EM. avocat, București
PARTHENIU CEZAR, docent universitar, avocat, București
PARVULESCU M. NIC., avocat, Ploesti
PASTION-IONESCU P., judecător Trib. Ilfov
PERETZ I., profesor universitar, avocat, București
PETRESCU C., avocat, București
POPESCU G., judecător Trib. Ilfov
POPOVICI MIHAIL, doctor în drept, avocat din Ardeal
POPESCU STELIAN, fost Ministru
RĂDULESCU ANDREI, Membru al Academiei Române, Consilier Curtea de Apel Buc., profesor
ROSETTI RADU, publicist, avocat, București
ROMANO CONST., Președinte la Curtea de apel, București
RADULESCU C., Profesor la Universitatea din Cernăuți, avocat
SCHINA GEORGE, avocat al statului, București
SCRIBAN ȘTEFAN, fost magistrat, avocat, Dorohoi
STĂNESCU N., fost judecător Trib. Ilfov, avocat, București
ȘTEFANESCU LUCILIU, consilier la Curtea de apel București
STOENESCU D. DEM., avocat, Craiova
SUCIU I. AL. Dr. în drept din Paris, avocat, București
STOIANOVICI C., Dr. în Drept, Avocat
TEODORESCU ANIBAL, Prof. Universitar, București, avocat
TEODORESCU IULIAN, Profesor universitar
TITULESCU I. NICOLAE, fost Ministru de finanțe
TONEANU N. C., fost consilier de Curte de apel, avocat, Galați
TRANCU-JAȘI L. GR., fost Ministru, Avocat
TONCESCU VASILE, avocat, București
VASILESCU A. I., fost magistrat, avocat, București
VALERIANU G. MIHAIL, avocat, București
XENI C., fost Ministru

Fondator-Redactor-Administrator ION S. CODREANU

Licențiat în Drept și în Științele Superioare de Stat, Avocat

Tipografia Soc. anonime „CURIERUL JUDICIAR”

Execută orice lucrări, în orice limbă și în special lucrări de Drept

Primește a lega solid și elegant

In atelierele sale cărțile amatorilor pentru biblioteci

*) TABELA ALFABETICĂ-ANALITICĂ

A

MATERIILOR DE DREPT PUBLICATE ÎN

CURIERUL JUDICIAR

PE ANUL 1919

ÎNTOCMITĂ PE ARTICOLE DE LEGI ȘI REGULAMENTE

CODUL CIVIL

Art. No. Ziar Pag.	Art. No. Ziar Pag.	Art. No. Ziar Pag.	Art. No. Ziar Pag.	Art. No. Ziar Pag.	Art. No. Ziar Pag.
1 { 4 42 8 83 18 188	297 31-32 311	624 31 32 310	1202 6 57	1420 31-32 304	1685 23-24 233
11 5 50	298 31 32 311	677 31-32 311	1206 23 24 248	1423 { 5 52 12 118	1688 23-24 236
13 5 50	299 31-32 311	810 - 6 57	1227 29 30 291	1423 { 20-21 211 31-32 311	1690 23-24 234
43 14 138	300 31 32 311	965 6 57	1228 { 1 10 2 18	1426 29-30 291	1691 23 24 234
87 15 155	301 31-22 311	998 2 23	1229 { 2 18 4 44	1434 29 30 287	1697 23-24 233
88 15 155	302 31 32 311	1000 { 5 48 9 10 98	1230 2 18	1439 { 5 52 12 118	1699 23 24 234
93 15 155	303 31-32 311	1020 - 2 23	1271 29 30 291	1441 27 28 279	1700 27-28 268
96 15 155	308 { 14 138 31-32 311	1021 { 1 9 2 23	1287 2 18	1491 31-32 299	1729 23 24 235
117 27-28 268	316 33-34 { 321 322	1025 3 28	1290 2 18	1492 31-32 299	1730 23-24 235
185 11 108	323 2 20	1081 2 23	1291 2 18	1517 2 18	1737 3 28
292 31-32 311	418 33-34 326	1107 1 10	1293 2 18	1522 2 18	1753 23-24 234
293 31-32 311	448 33-34 325	1169 3 28	1295 4 39	1557 27 28 269	1769 23 24 234
294 31-32 311	456 33-34 326	1200 6 57	1322 1 9	1607 27-28 269	1770 23-24 234
295 31-32 311	616 31-32 310	1201 29-30 291	1415 19 193		1857 1 3
296 31 32 311	622 31-32 310		1420 20-21 211		1890 1 3

PROCEDURA CIVILĂ

24 23-24 248	66 { 27-28 280 29-30 289	124 23-24 248	316 { 3 28 6 58	338 25-26 264	533 13 130
56 3 28	bis. { 29-30 296 31-32 303	148 8 84	316 { 6 60 9-10 97	372 13 126	613 29-30 294
57 13 131	81 22 232	160 31-32 297	317 22 232	382 3 28	616 29-30 294
58 29-30 295	104 3 28	164 1 11	323 31-32 297	399 3 28	708 4 44
66 { 6 60 18 183	111 { 9 10 97 12 119	257 { 6 60 27-28 277	324 3 28	400 { 11 108 13 126	710 1 10
66 { 3 35 6 58		262 16-17 175	326 4 44	494 2 18	735 12 119
bis. { 13 128		291 2 20	327 20 21 211	518 7 71	742 { 2 20 6 60
		297 2 20		530 13 130	

CODUL COMERCIAL

8 7 72	237 1 5	413 1 7	508 1 6	601 1 7	853 18 183
77 31 32 299	349 { 5 47 5 51	501 1 7	522 1 6	644 1 7	
231 7 70		506 1 6	563 1 6	829 18 183	

CODUL PENAL

Art. No. Ziar Pag.	Art. No. Ziar Pag.	Art. No. Ziar Pag.	Art. No. Ziar Pag.	Art. No. Ziar Pag.
5 22 232	63 23-24 247	213 15 155	276 14 138	320 2 23
40 5 52	65 23 24 247	250 29-30 289	306 25 26 263	327 27-28 280
60 29-30 296	68 22 232	275 14 138	318 2 23	330 18 188

*) 1) Tabla pe articole; 2) Articole și monografii și 3) Jurisprudența română și streină, pe alfabet.

PROCEDURA PENALĂ

Art. No. Ziar Pag.	Art. No. Ziar Pag.	Art. No. Ziar Pag.	Art. No. Ziar Pag.	Art. No. Ziar Pag.	Art. No. Ziar Pag.
8 29 30 296	182 8 84	267 33-34 328	323 33-34 328	363 29-30 289	424 31-32 312
60 3 35	186 3 35	284 11 103	334 3 35	365 1 11	428 31 32 312
117 18 184	226 1 11	318 33 34 328	340 11 103	368 2 23	429 31-32 312
120 18. 184	227 1 11	319 33-34 328	347 1 11	369 { 1 11	471 11 103
131 23 24 247	228 1 11	320 33 34 328	359 3 35	369 { 2 23	525 14 144
135 23 24 247	237 11 103	321 33 34 328	361 2 23	405 31 32 312	
151 3 35	248 27-28 270	322 33 34 328	363 1 11	422 29-30 296	
<hr/>					
C. CARAGEA	CODUL JUST. MILITARE	CODUL SILVIC	7 25-26 255	31 22-23 243	105 22 232
1 P. III C. V 19 192		85 31 32 312	8 25-26 255	35 12 110	127 25-26 250
5 P. III C. V 19 { 192	8 3 6 60		10 14 144	36 12 110	128 { 23-24 243
193	18 T. II ad. 6 60		18 22 232	93 al. 5 12 110	{ 25-26 260
195	30 T. II ad. 22 232	CONSTITUȚIA	19 27-28 266	101 { 6 55	129 16-17 161
7 P. IV C. I 15 155			24 22 232	{ 16-17 162	131 16-17 162
9 P. IV C. I 15 155			31 { 12 110	{ 11 110	131 al. 10 22 232
10 P. III C. VI 19 192		2 25-26 254	{ 16-17 161	104 { 16-17 163	

LEGI STRĂINE

COD. CIV. FR.	COD. CIV. RUS	Legea gubernială rusă	Anexă la legea gub. rusă	Ordon. 21/918 al fostului comisar general al Basarabiei	Convenția dela Haga
1184 1 9	1380 4 39		19 18 185		
1322 1 9	1417 4 39	23 18 185	Proc. civ. franc.		52 14 141
1583 4 39	1420 4 39		807 13 129	— 18 185	
1741 12 118	1528 4 39		809 13 129		

DECRETE-LEGI

Decr.-lege 2798 14 Aug. 916	Decretul lege 3242/916	— 29 30 295	Decr.-lege 3603 8 Dec. 918	Decretul-lege de expropriere 16 Dec. 918	Decr.-lege 1058 6 Martie 919
3 15 155	— 20-21 209	— 29 30 296	— 8 82		1 11 106
Decr.-lege 2790 15 Aug. 916	Decretul-lege 1360/917	— 33 34 327	— 29 30 295	5 23-24 248	3 33-34 328
— 20-21 209	46 b. § 3 25-26 264	Decretul-lege 20 Dec 917	1 33-34 327		Decr.-lege 1730 4 Mai 919
Decr.-lege 3104 16 Noembr. 916	Decr.-lege 1480 9 Dec. 917	— 33-34 328	Decr.-lege 3631 11 Dec. 918	Decr.-lege 3744 19 Dec. 918	— 15 155
— 27-28 271	2 { 18 183	Decretul-lege 1626/918	— 27 28 273	— 22 230	Decr.-lege 1773 3 Mai 919
Decr.-lege 3170 13 Dec. 916	3 { 29-30 289	— 15 155	Decr. de alipire 11 Dec. 918	— 29-30 294	— 29-30 295
— 6 60	— 18 183		— 22 226	Decr.-lege 3902 28 Dec. 918	Decr.-lege 2199 18 Iunie 919
— 27-28 271	— 29-30 289	Decr.-lege 1191 17 Mai 918	Decr.-lege 3617 13 Dec. 918	— 5 52	1 27-28 271
— 33-34 327	— 6 58	6 5 48	— 20-21 209	2 al. II 12 117	Decretul-lege 3667/919
	— 7 69			2 „ „ 12 119	— 33-34 327
	— 8 81				
	— 8 82				
	— 14 141				

DIFERITE LEGI ȘI REGULAMENTE

Legea asupra înaintărilor în armată.	Legea asupra taxei pe Licență	Legea cu privire la streinii cu care România se găsește în stare de război 20 Dec. 1916	Legea Consolidărilor Petrolifere 1913	Legea Corpului Avocaților	5 § III l. f 9 10 98
21 14 139	1 29-30 296		1 33-34 328	1 33 34 324	5 „ „ „ g. 14 139
Legea asupra poziției Ofițerilor.	16 29 30 296	5 22 230	3 33-34 328	10 27-28 273	31 25-26 264
27 14 139	Legea p. luarea de măsuri în vederea stărei de război 21 Dec. 1916		Legea de constatare a contrib. directe	— 18 188	33 2 23
Legea asupra Numelui	21 33 34 316	Legea Consil Sup. Ad-tiv 28 Martie 1908	11 8 84	21 29 30 293	33 25-26 264
18 Martie 1895	Legea Burselor	7 lit. f. 27-28 271	52 3 36	50 14 140	53 8 84
8 31-32 310	53 31-32 312		Legea Contab. Publice	89 33-34 318	Legea Electorală 23 23-24 245
			125 al. II 1 3	Legea Curții de Casație	Legea p. Exploatarea C. F. R.
				5 § III 2 23	39 1 10
				5 § „ l. g. 4 43	
				5 „ „ „ f. 5 48	

Art. No. Ziar Pag.	Art. No. Ziar Pag.	Art. No. Ziar Pag.	Art. No. Ziar Pag.	Art. No. Ziar Pag.	Art. No. Ziar Pag.
<i>Legea de Expropriere</i>	<i>Legea p. luarea mäs. excep. Dec. 1914</i>	<i>Legea org. Judecătorești 913</i>	<i>Legea Sanitară</i>	<i>Legea Vămilor</i>	<i>Reg. anexă la conv. IV dela Haga</i>
58 14 144	1 1 {5 6	4 14 143	18 14 144	193 4 41	
<i>Legea Impozit. fonciar</i>	<i>Legea Mäs. Excepționale 1916</i>	14 31-32 311	19 al. 5 6 60	199 27-28 280	43 33-34 320
1 al. e. 15 155		20 31-32 311	<i>Legea sist. metric de mäsuri și greutate</i>	204 4 41	<i>Reg. org. al Muntenii</i>
<i>Legea Instrucției</i>	2 { 1 10 33-34 327	57 4 44	1 8 84	205 3 36	
81 25-26 257	3 { 6 60 27-28 271	96 33-34 328	<i>Reg. p. punerea în aplic. a legii sist. metric de mäs. și greut.</i>	215 1 11	
<i>Legea Jud. Ocoale</i>	4 27-28 271	216 27-28 270		218 4 41	
30 29-30 287	7 27-28 280	<i>Legea pentru punerea sub Ad ție a averei supușilor streini 22 Dec. 916</i>	<i>Legea sistemului Monetar</i>	<i>Tariful Vamal</i>	324 15 155
31 29-30 291	8 33-34 327	5 29-30 292		726 4 41	<i>Reg. p. aplicarea Legii Jud. Ocoale</i>
35 16-17 174	13 9-10 95	8 11 106	290 8 84	731 4 41	
53 33-34 320	16 33-34 327	10 11 106	<i>Legea Timbrului</i>	<i>Taxa 3% pe salar</i>	89 13 126
65 13 126	17 25-26 264	11 11 106		— 6 60	90 13 126
91 { 31-32 298 31-32 309	18 { 12 116 25 26 264	12 11 106	<i>Legea sistemului Monetar</i>	<i>Hotărîrea Adunării Naționale din Alba Iulia 1 Dec. 918</i>	96 13 126
94 { 31-32 298 31-32 309	19 12 116	14 11 106		— 22 226	101 13 126
95 5 47	28 2 24	22 11 106	7 4 41	<i>Ordonanța ocupanților 298 2 Noem. 917</i>	105 13 126
99 { 5 47 5 51	29 2 23	<i>Legea pentru suspend. examenelor pentru Magistratură 20 Dec. 916</i>	<i>Legea Timbrului</i>	<i>Ordonanța ocupanților 447 din 1 April 918</i>	<i>Reg. p. aplicarea Legii mäs. excep</i>
102 33 34 320	30 al. 6 16-17 72	— 33-34 328	48 al. 1 1 11	2 { § 12 33-34 320 § 11 al. 1	44 25-26 264
108 31 32 311	35 { 2 18 8 83	<i>Legea Rechizițiilor</i>	62 al. 4 18 181	<i>Ordonanța ocupanților 161 15 Iunie 917</i>	46 25-26 264
109 13 126	37 { 11 106 27-28 279	— 20-21 205	65 2 24	— 33 34 320	<i>Reg. Legii pensilor</i>
110 13 127	38 al. 2 15 155	— 11 104	67 18 188	<i>Ordonanța ocupanților 161 15 Iunie 917</i>	99 31-32 311
123 33 34 318	43 27 28 279	— 14 141	73 18 188	— 33 34 320	<i>Reg. Portăreilor</i>
125 { 18 188 33 34 318		48 6 60	75 { 2 24 25 26 264	<i>Reg. asupra legii Rechizițiilor</i>	17 11 103
<i>Legea Pensilor</i>	<i>Legea p. org. Com. Urbane</i>		77 2 24		
2 § 31 a 2 24	62 27-28 271		91 2 24		
23 31-32 311	91 9 10 98		99 18 181		
46 31-32 311			148 al. 5 18 188		

ARTICOLE ȘI MONOGRAFII

N. Z. Pag.

N. Z. Pag.

ALEXANDRESCO D., profesor universitar: Vânzătorul nu mai poate exercita dreptul de retenție, de câte ori el a acordat un termen pentru plata prețului, sau când existența unui termen rezultă din niște uzuri sau obiceiuri constante. Termen de grație. (Notă la sentința just. de pace din Toulouse 18 Ianuarie 915). 1 9

ALEXANDRESCO TRAIAN: Primejdia bunelor intențiuni pentru Consiliul Superior al Magistraturei 29-30 284

ANGELOVICI VIRGIL: Problema unificării legislațiunei 5 45

„ Dreptul de grevă 27-28 267

ANTONESCU MIHAIL: Competința noului Parlament 25-26 255

APOSTOLEANU M.: Competința președintelui Trib. a da ordonanță de expulzare în ca-

zuri urgente conform art. 66 bis Pr. civ. (Notă la decizia Cas. I, 3/917) 31-32 304

„ — Dacă președintele care a dat ordonanța de evacuare, atacată cu apel, poate face parte din complectul Trib. sau Curții care statuează? 31-32 305

BENIȘACHE C. R.: Pozițiunea grefierilor Curții de Casație 4 37

„ — Spețele la diferitele hotărâri publicate. BOLDUR VASILE Dr.: Cuvântarea rostită în calitate de președinte la solemnitatea deschiderii Curții de apel din Cernăuți. 7 63

BUZDUGAN D.: Cuvântarea rostită în calitate de Ministru al Justiției la solemnitatea deschiderii Curții de apel din Cernăuți. 7 62

BUZDUGAN V. G.: Cuvântarea rostită cu ocazia instalării sale ca Președinte la Înalta Curte de Casație 9-10 89

	N. Z. Pag.		N. Z. Pag.
CODREANU S. ION: (<i>Iscod</i>). Darea de seamă a banchetului ce a avut loc pentru sărbătorirea lui Al. Bârsescu, primul-președinte al Curții de apel Galați, cu ocazia avansării sale ca consilier la Inalta Curte de Casație	1 2	DIRECȚIUNEA: Programul nostru.	1 1
„ (<i>L. Galu</i>): Conferința dela Barou	14 133	„ — Apel la colaborare	1 12
„ — Către cititori.	16-17 156	DOBRESCU ION: Considerațiuni generale asupra vânzării în codul rusesc	4 38
„ — Tabla de materii.		DOBRESCU I. DEM.: Cuvântarea ținută în calitate de pro-Decan la instalarea noilor consilieri bucovineni la Inalta Curte de Casație	7 65
„ — Diferite informațiuni, spețele la hotărâri și Note răspândite în ziar.		„ — Cuvântarea rostită în numele Baroului la înmormântarea lui George Danielopol. 25-26	261
CHRISTESCU SAVA: Lacunele noiei legi electorale	23-24 245	„ — Greva funcționarilor judecătorești . 25-26	262
CORODEANU N.: Realizarea dreptului	18 189	„ — Camerele actuale sunt Constituantă sau nu sunt nimic	27-28 265
COSTIN AL.: Adoptatul poate dispune prin testament de bunurile moștenite de el dela adoptator? (<i>Notă la s. T. Ilf. I, 320/919</i>). 33-34	323	DOLJ-IONESCU I.: Problema unificării legislației	3 25
CONSTANTINESCU M. D.: Despre perempțiune. (<i>Notă la sent. Trib. Dolj s. com., 15 Mai 919</i>).	27-28 277	„ (<i>I. Iodol</i>). Solemnitatea deschiderii Curții de apel Cernăuți	7 61
CURIERUL JUDICIAR: Al. Bârsescu-Ion Baștea (<i>Necrolog</i>)	2 24	„ — Munca și priceperea ca criteriu de avansare în magistratură	8 73
„ — Recepțiunea noilor consilieri din Bucovina la Inalta Curte de Casație	7 64	DOCAN P. GEORGE: Cei ce nu se mai întorc. 9-10	97
„ — Alegerea de Decan	14 133	„ — Prelungirea termenelor de atac a hotărârilor.	33-34 3 6
„ — „ dela Baroul de Ilfov	15 145	FLAIȘLEN G.: De profundis	13 121
„ — Constituirea Soc. anonime „Curierul Judiciar“.	16-17 176	FRIEDMAN HUGO: Expunerea de motive și ante-proiectul pentru îmbunătățirea soartei magistraților și funcționarilor judecătorești.	31-32 300
„ — Procesul-verbal al primei ședințe a Asociației juriștilor din România-Mare și Actul Constitutiv	19 202	GEORGESCU CONST. Lt.-Col.: Diferite spețe la hotărâri și note publicate în ziar.	
„ — Extras din Procesul-verbal al ședinței din 9 Dec. 1919 al Societății anonime „Curierul Judiciar“.	29-30 281	HAGICHIREA GEORGE: Cum trebuie înțeleasă competența judecătorului de Ocol ca agent de execuție și a judecătoriei ca instanță de executare? (<i>Raport adresat Ministerului de Justiție</i>).	13 126
COHEN I.: Lichidarea bunurilor străine în Franța	20-21 209	HOZOC D.: Efectele rechizițiunii asupra raporturilor contractuale derivând dintr'un contract de locațiune.	20-21 205
„ — Situația raporturilor dintre chiriași și proprietari create prin fapte de război. 25-26	269	ILIESCU B. AL. (<i>Abil</i>): Care este interpretarea ce trebuie dată art. II Decret-lege 1480 din 9 Dec. 917. Puterea legală a rechizițiilor făcute de armata inamică ocupantă și dacă rechizițiunile neregulat făcute pot fi asimilate cu furtul sau pierderea spre a da depozedatului dreptul la acțiunea în revendicare. (<i>Notă la cartea jud. Calafat 263/919</i>).	14 142
CERBAN AL., profesor universitar: Lacunele și defectele în organizarea sistemului nostru civil de garanții reale	23-24 233	JUVARA ALFRED: Cari sunt principiile în materie de anexiune? Locuitorii din teritoriile anexate au dobândit prin efectul anexiunii calitatea de cetățeni români, spre a putea reclama cei ce posed diploma de licențiați în drept de la Facultățile noastre — ca în speță — înscrierea în Barou? (<i>Notă la dec. C. ap. Buc. III, 100/919</i>).	27-28 275
DEMETRESCU ATH.: In jurul unei circuliări. 11	101	„ — Cazul Schina	29-30 282
DECUSARĂ C. E.: Influența războiului mondial asupra legislațiunilor pozitive de Raffaello Garofalo (<i>Bibliografie</i>)	13 127	LEON ȘTEFAN: Soluții contradictorii. Art. 95 și 99 l. j. o. față de art. 349 C. com. 5	47
„ — Problema reformării legislației penale de d-l profesor C. Rădulescu (<i>Bibliografie</i>)	18 187	„ — Greva de la Justiție	31-32 289
„ — Slăbirea progresivă a respectului cuvenit legilor de Daniel Ballet (<i>Bibliografie</i>). 23-24	246	LONGINESCU G. ȘTEFAN, profesor Univer-	
„ — Despre contractul de locație de servicii. Desființarea lui. Daune. (<i>Notă la sent. Trib. Teleorman I, 149/919</i>).	29-30 294		
„ — Spețe la hotărâri și diferite informațiuni și Note răspândite în ziar.			
DIMITRESCU N. ION: Despre termenul de revizuire al minorilor când nu au fost apărați de loc sau apărați cu violenție de tutorii lor; de când curge acest termen? (<i>Notă la s. T. Ilf. com., 691/919</i>)	2 21		

sitar: Instituțiunea embaticului (*Notă la decis. Cas. I, 553/914, sent. Trib. Dolj I, 268/916 și cartea Jud. Segarcea 215/914*) 19 198

— Schimbarea legii instrucției 25-26 255

MAIORESCU TH. CORNELIU: O modificare care se impune cu privire la încălcările pământurilor țărănești 27-28 270

— Competința civilă a Judecătoriilor de ocoale trebuie mărită 29-30 286

MANDICEVSCHI Dr.: Cuvântarea—răspuns din partea Consilierilor bucovineni numiți la Inalta Curte de Casație 7 65

MĂGURĂ ION: Cuvântarea rostită la înmormântarea lui Al. Bârsescu, Consilier la Inalta Curte de Casație 3 36

NEGRESCU A.: Este absolută nevoie de a ne gândi la o școală pregătitoare pentru a ne da funcționari buni pentru greșele instanțelor judecătorești. (*Raport adresat Ministerului de Justiție*) 18 180

NICHITA N.: Cum se poate dobândi autonomia și independența magistraturei? 33-34 314

NICOLESCU N. OSCAR: Discursul rostit cu ocazia deschiderii noului an judecătorec 919—920 la Curtea de Apel Buzurești . 12 115

OPRESCU AL.: Cuvântarea ținută la înmormântarea lui Ion Baștea, consilier la Curtea de Apel 4 40

PASCU CÉSAR: Cuvântarea ținută, în numele Baroului, la instalarea ca Prim-președinte a d-lui Victor Romniceanu și a d-lui G. V. Buzdugan, ca președinte, la Inalta Curte de Casație 9-10 88

PARVULESCU NIC.: Expunerea de motive și anteproiectul pentru îmbunătățirea soartei magistraților și funcț. judecătorești . . 31-32 300

PERIETEANU GR. I. (*Iper*): Dacă încartiruirile efectuate de inamic în teritoriul fost ocupat, constituiesc o împiedicare de forță majoră a folosinței, asimilabile în drept cu pierderea totală sau parțială a lucrului prin caz fortuit, și în consecință dacă fac aplicabile disp. art. 1423 c. civ.? Ce se înțelege prin cerere nouă în apel? (*Notă la decis. C. Ap. Buc. I, 67/918*) 20-21 214

PETIT EUGEN: Teoria însureinărilor consimțite de erede de aparent 27-28 268

PORTOCALĂ RADU: Situația căpitanului de vas în raport cu încărcătorul mărfii (*Notă la dec. C. Ap., Galați I, 10/916*) 1 8

PROCOPESCU N.: Cuvântarea ținută în calitate de Procuror-general la instalarea noilor consilieri bucovineni la Inalta Curte de Casație 7 65

— Cuvântarea rostită ca Procuror-general la instalarea ca Prim-președinte la Inalta Curte de Casație a d-lui președinte Victor Romniceanu și a d-lui G. V. Buzdugan ca președinte 9-10 87

— Cuvântarea rostită cu ocazia instalării d-lui dr. Chiseliță ca consilier la Inalta Curte de Casație 12 115

POTÂRCĂ V.: În materie de partaj, jurnalele de admitere în principiu sunt hotărâri de sine stătătoare, pot fi atacate cu apel și recurs și pot constitui lucru judecat, asupra punctelor asupra cărora s'au pronunțat în mod definitiv 16-17 173

REDACTIA: Diferite note și informațiuni răspândite în ziar.

— Așezământul și Legătura lui Mihai-Vodă (*Bibliografie*) 6 59

— Contribuțiuni la o reformă a Codului penal de I. B. Georgescu (*Bibliografie*) 8 80

— Conferințele dela Baroul de Ilfov 12 109

— Un fapt instructiv 33-34 313

ROMESCU VICTOR: Salariile magistraților și Legea timbrului 13 124

ROMNICEANU VICTOR: Cuvântarea ținută în calitate de președinte la Inalta Curte de Casație cu ocazia instalării noilor consilieri pentru afacerile din Bucovina . 7 64

— Cuvântarea rostită cu ocazia instalării sale ca Prim-președinte la Inalta Curte de Casație 9-10 90

— Discursul rostit cu ocazia deschiderii noului an judecătorec 919-920 . . . . . 12 112

— Cuvântarea rostită cu ocazia instalării d-lui consilier Chiseliță la Inalta Curte de Casație 12 115

SCHINA C. N.: Puterea judecătorească. Rolul său constituțional. Reforma sa organică 6 53

— Fundamentul și izvoarele Dreptului public român 7 65
8 74

— Principiul separațiunii puterilor Statului 9-10 91

— Aplicațiunea principiului separațiunii puterilor în Belgia și în România 12 109

— Problema judecătorească și necesitatea înfrățirii cu Baroul 14 124
15 145
16-17 156
18 173

— O lămurire 22 221

— Caracterul noului Parlament 23-24 238
25-26 249

SCRIBAN ȘTEFAN: Un echivoc juridic 31-32 297

SIEFERT E. Dr.: Scopul și obiectul în Soc. comerciale 31-32 299

SCRIBAN R. TRAIAN: Executările silite în materie de punere în posesie a dobânditorului imobilului (*Raport înaintat Ministerului de Justiție*) 2 17

— Reabilitarea condamnaților 6 56

— O mare nedreptate! 9-10 95

STĂNESCU N.: Dacă se poate face apel contra unei hotărâți date pe calea jurisdicțiunii grațioase (art. 104 pr. civ.) într-o afa-

cere de competența jurisdicțiunei contencioasă? Dacă decăderea de termen, ce rezultă din deconfitură (insolvabilitatea unui comerciant) se produce deplin drept sau trebuie cerută în Justiție și care sunt semnele deconfiturei? (*Notă la decis. C. ap. Craiova II, 205/915*). 3 31

STOICESCU G.: Cuvântarea ținută în calitate de președinte cu ocazia instalării ca Prim-președinte la Înalta Curte de Casație a D-lui președinte Victor Romniceanu și a D-lui Buzdugan ca președinte. 9-10 85

STOICA ST. PETRE: Modificarea art. 237, 284,

340 și 171 din pr. penală și 17 din Reg. portăreilor 11 103

TRANCU-IAȘI L. GR.: Raporturile între Magistratură și Barou. Cuvântarea ținută în numele «Curierului Judiciar» la Banchetul dat în onoarea lui Al. Bârsescu 1 3

VALERIANU M.: Câteva jurisprudențe în legătură cu ocupațiunea germană, de D-l N. Jack Constantinescu (Bibliografie). 3 36

VASILESCU P.: Anul 1919 . . . . . 2 13

VERZEA ION: Expunerea de motive și anteproiectul pentru îmbunătățirea soartei magistraților și funcționarilor judecătorești. 31-32 300

ZAHARIA C. D.: Justiția 13 124

JURISPRUDENTĂ ROMANĂ ȘI STREINĂ

A

Abuz de încredere. — Pentru a fi loc la aplicarea art. 327 c. penal, este necesar ca lucrul ce formează obiectul delictului să fi fost găsit de inculpat pe vreo uliță sau vreun drum și fiind întrebat să-l tăgăduiască, astfel faptul acesta este considerat ca abuz de încredere. (*Cas. II, 1161/919*) 27-28 280

Abuz de proprietate. — Orice căteori cineva, abuzând de dreptul său de proprietate, aduce o pagubă unui vecin, el va fi dator a repara acea pagubă, și judecătorul poate ordona distrugerea sau desființarea lucrărilor care au produs dauna vremelnică sau permanentă. (*J. Zătreni, 664/919*) 31-32 309

Adnotată de redacție

Acaparator. — Vezi „Legea măs. excepționale”.

Acaparator de monete. — Din modul cum e redactat art. 30 al. 6 și 16 din legea măsurilor excepționale, rezultă că legiuitorul a asimilat biletele Băncii Naționale cu moneda de argint și nichel extinzând măsurile de prohibire ale speculei și în ce privește aceste bilete, oricare ar fi valoarea lor, întrucât în sistemul nostru monetar ele au un curs legal obligator.

Prin urmare, instanța de fond face o justă aplicațiune a precitatelor texte de lege și nu comite nici un exces de putere aplicând pedeapsa prescrisă de acest text acelor care speculează bilete de ale Băncii Naționale, oferind pentru ele preț mai mare decât cel ce reprezintă cursul lor legal. (*Cas. II, 600/919*) 7 72

Achiesare. — Prin cuvintele „partea care a dat mulțumire scrisă sau a executat de bună voie hotărîrea” din art. 317 pr. civ., relativ la achiesare, legiuitorul s'a referit la orice parte din proces, care ar putea fi nemulțumită fie pentru că a fost condamnată, fie că n'a obținut complet satisfacerea pretențiunilor sale, dar care totuși a executat sau a primit să se execute hotărîrea. Aceasta este singura interpretare care concordă cu modul general de a se exprima al textului; și, a se da cuvântului „parte” înțelesul de „parte condamnată”, cum pretinde

recurentul, ar fi să se creeze restricțiuni pe cari legea nu le prevede. (*Cas. IH, 263/919*). 22 232

Act administrativ de autoritate. — Vezi „Act de gestiune” și „Contencios administrativ”.

Act de administrație. — Vezi „Act de guvernământ”.

Act de gestiune. — Prin șoseluirea și nivelarea unei strade, Primăria nu face un act administrativ de autoritate, ci un act de gestiune, un act de gospodărie comunală. (*Trib. Bacău II, 32/916*) 9-10 98

Acte de guvernământ. — În principiu, actele puterii executive sunt, sau acte de administrație, sau acte de guvernământ. Ceeace deosebesc pe cele dintâi de cele din urmă, este caracterul politic pe care îl poartă actul de guvernământ, și pentru care Statul nu este ținut a răspunde înaintea jurisdicțiilor ordinare; pe cât timp, actele de administrație trebuie să întocmească conform legilor și în limitele lor, putând supune pe Stat la răspundere pentru faptele funcționarilor cari s'au abătut sau nu s'au conformat legilor în săvârșirea acelor fapte.

Deci, actul de alianță al Statului român încheiat cu un alt Stat străin, în vederea unui război, nu poate fi privit ca un act de administrație, ci el poartă caracterul tip al actului de guvernământ, întrucât printr'însul se urmărește interesele superioare și permanente ale țării și isvorăște direct din politica ei externă. (*Cas. II, 1010/919*) 5 48

Act dotal. — Actul dotal dobândește caracterul autenticității și solemnității din momentul primirii și înregistrării lui de către Președintele Tribunalului. (*Cas. I Iași, 2/917*) 1 10

Vezi și «Dotă»

Act de naștere. — Actul de naștere, conform art. 43 C. civil. are putere doveditoare față de mamă. Legiuitorul însă, pentru a proteja pe femei contra abuzurilor ce s'ar putea face cu cerțarea maternității, a prescris prin art. 308 C. civil. că copilul reclamant nu este primit să probeze că este același cu cel prevăzut în actul de naștere, decât în cazul când va avea un început de dovadă în scris. (*Cas. I, 73/919*) 14 138

Acțiuni imobiliare. — Vezi „Pământ rural“.

Acțiune în anulare. — Vezi Decretul-lege 1489 din 1917.

Acțiune disciplinară. — Acțiunea disciplinară nu poate fi exercitată contra avocaților decât asupra faptelor de natură a compromite onoarea și prestigiul avocatului în exercițiu însuși al profesiei.

Prin urmare, nu intră în competența consiliului de disciplină a judeca un fapt de lovire petrecut între doi avocați în camera avocaților din Palatul Justiției. (*C. ap. Buc. III, 11/916*). . . 14 140

Acțiune publică. — În materie penală, inculpatul și partea civilă nu pot, în principiu, transige asupra acțiunii publice izvorâtă din delict, decât în cazurile anume prevăzute de lege. Nici un text din legea penală nu autorizează pe judecător să ia inițiativa unei asemenea tranzacțiuni, atunci când legea permite stingerea acțiunii penale prin împăcarea părților litigante. (*Cas. II, 1156/919*). . . 22 232

Acțiune în revendicare. — Vezi „Rechiziții“.

Adăogire de nume la cel patronimic. — Vezi „Legea numelui“.

Administrator financiar. — Vezi „Comisie de Apel“.

Administrație forțată. — Locuitorii supuși statului anexat devin chiar din momentul separațiunii sub suveranitatea statului anexant, sub condițiunea rezolutorie a unei opțiuni contrare, ce le stabilește definitiv vechea cetățenie.

Astfel, indigenii ținuturilor Ardealului, supuși ai aceluia teritoriu, au devenit cetățeni ai Regatului român din momentul adeziunii la unirea de fapt, votată de Adunarea Națională din Alba-Iulia la 1 Decembrie 1918 și prin Decretul de alipire din 11 Decembrie 1918, publicat în Monitorul Oficial No. 212 din 13 Decembrie 1918 (pag. 3750).

De această schimbare a naționalității se pot folosi nu numai cei domiciliați în ținuturile anexate, dar și cei născuți în aceste ținuturi și domiciliați aiurea și mai ales în România, cari sunt supuși ai statului anexat.

În consecință, averea unui originar din Ardeal, domiciliat în România, nu poate fi pusă sub administrație forțată (*C. ap. Buc. IV, 16/919*). . . 22 226

Vezi și «Naționalitate» și «Societate Comercială streină».

Adoptat. — Vezi „Succesiune“.

Adoptator. — „ „

Adopțiune. — O adopțiune este valabilă când cererea de înscriere a hotărârei s'a făcut de părțile interesate în termenul de trei luni prescris de art. 323 C. Civ. chiar în cazul când, din neglijența oficiului de stare civilă, ea nu a fost înscrisă în registru de stare civilă înăuntrul acestui termen (*T. Dolj II, 388/913*). . . 2 20

Alimente. — 1. Soții contractează împreună, prin singurul fapt al căsătoriei, îndatorirea de a alimenta, întreține și educa copiii rezultați din căsătorie (*T. Constanța, 6 Mai 915*). . . 11 108

Anularea actelor executate de inamic. — Decretul-lege No. 1480 din 10 Decembrie 1917 desființând măsurile arbitrare luate și executate de inamic în detrimentul bunurilor sau al drepturilor de orice natură aparținând românilor, aliaților sau neutrilor, este făcut în favoarea acestora și deci numai ei sunt în drept a se prevala de dispozițiunile lui.

Prin urmare un ceho-slovaoh, care este con-

statat că în timpul războiului era cetățean al unui Stat cu care România se găsea în stare de război, nu poate invoca în favoarea sa dispozițiunile acestui decret lege (*Cas. I, 114/919*). 7 69

Vezi și «Decretul lege 1480/917».

Apărător. — 1. Dreptul de exercițiu al apărătorilor prin art. 125 l. j. o s'a restrâns numai pe lângă judecătoria pe tabloul căreia figurează înscriși, punând pe apărători sub directă supraveghere a judecătorului respectiv, care, în caz de abateri de la datoria lor profesională, poate să le ridice acest drept prin o încheiere motivată, supusă apelului la Tribunal.

Prin urmare, ori-ce cerere a apărătorilor, cum este și aceia de transferare a recurentului, urmează a se adresa judecătorului de ocol de care depinde, iar nu Baroului avocaților de sub autoritatea disciplinară a căroră au fost scoși apărătorii și dați judecătorilor de ocol pe tabloul căroră figurează înscriși (*Cas. I, 131/919*). 18 188

2. Consiliile de disciplină ale corpului de avocați fiind competente, sub imperiul legii avocaților din 1907, să cenzureze valabilitatea ordonanțelor prezidențiale în ce privește condițiunile cerute de lege pentru ca cineva să poată fi înscris ca apărător pe lângă judecătoria de ocol, nu se vede pentru ce legiuitorul din 1908, care a dat judecătorului de ocol cel puțin tot atâta putere ca și consilierilor de disciplină în ce privește jurisdicția disciplinară și care i-a dat tot atâta putere în ce privește dreptul de a șterge pe cale de contestație înaintea sa pe apărătorii înscriși prin fraudă, nu i-ar fi dat tot lui și dreptul de control asupra înscrierilor fără drept.

Prin urmare, dacă un apărător este înscris, în baza unei ordonanțe din 1902 a Președintelui Tribunalului, pe lângă toate judecătoriile de ocol dintr'un județ, consiliul de disciplină al corpului de avocați din acel județ nu este competent, în urma legii jud. de ocoale din 1908, să cantoneze pe acel apărător numai pe lângă o singură judecătorie, aceia unde domiciliază apărătorul, o asemenea competență având-o numai judecătorul de ocol (*Casația I, 249/916*). . . 33 34 318

Apel :

6. Cauză nouă.	2. Motive de apel.
3. Cesiune.	5. Nulități.
3. Decretul-lege 1480/917.	2. Petiția de apel.
1. Efect devolutiv.	6. Ordine publică.
1. Evocarea fondului.	4. Semnarea apelului.

1. Prin efectul devolutiv al apelului, instanța superioară fiind investită cu întreaga afacere, este datoare, dacă prima instanță și a declinat greșit competența, să evoace fondul pricinii și să judece în prima și ultima instanță, iar nu să trimită pricina înapoi la prima instanță (*Cas. II, 501/916*). . . 2 23

2. Prin mijloace de apel urmează a se înțelege arătarea în mod deslușit a temeiurilor de fapt și de drept contra hotărârilor atacate pe această cale, scopul impuneri acestei obligațiuni fiind ca partea protivnică să fie în măsură a cunoaște mai înainte de judecată motivele.

Chestiunea de a se ști, dacă motivele de apel astfel cum au fost redactate constituie sau nu motive în spiritul legii (art. 326 pr. civilă), nu este o chestiune de interpretare lăsată la aprecierea instanței pe fond, căci ea se referă la o chestiune de procedură și ca atare e supusă controlului Curții de casație.

- Prin urmare, când în petițiunea de apel partea arată că atacă o hotărâre spunând că „opune Contrariul”, aceasta nu poate constitui un motiv de apel în spiritul legii, căci nu pune pe partea protivnică în măsură să cunoască punctele de drept și de fapt combătute de apelant. (Cas. III, 193/919). 4 44
3. Cesiunea intervenită între două părți în timpul ocupațiunii germane fiind un act voluntar intervenit între cedent și cesionar în timpul aceleiași ocupațiuni, iar nu ordonat de inamic, decretul-lege No. 1480 din 9 Decembrie 1917, care se ocupă de actele ordonate sau executate de inamic, direct sau indirect, în detrimentul bunurilor sau al drepturilor de orice natură aparținând românilor, aliaților sau neutrilor din teritoriul ocupat, nu poate anula o asemenea cesiune.
- Deci, persoana care cedează toate drepturile sale dintr'un contract de vânzare, prin efectul cesiunii ne mai având nici un interes în cauză, nu poate face apel în contra unei ordonanțe prezidențiale de référé, deoarece partea interesată în acest caz, față de care s'a legat instanța, fiind cesionarul, numai acesta poate face apel contra unei asemenea ordonanțe potrivit art. 316 pr. civilă. (Cas. I, 136/919). 6 58
4. Conform art. 316 pr. civilă, apelul va fi iscat de apelant sau imputernicitul său cu procură.
- Prin urmare, odată ce este constatat că firma I. Calavrezos, care a semnat apelul, nu a figurat la prima instanță și față de ea nu s'a legat instanța — căci în proces a figurat firma I. Calavrezos, & Co —, apelul său este făcut de o persoană streină de proces și care nu avea calitatea de a face apel.
5. Din termenii întrebuițați de legiuitor în art. 111 pr. civilă, rezultă că numai nulitățile de procedură, propriu zise, referitoare la apel, trebuesc propuse înaintea oricărei apărări asupra fondului, iar nu și nulitățile relative la o procură, pe temeiul căreia un mandatar face un apel, sau bazate pe motivul că a fost făcut un apel de o persoană streină, care nu a avut mandat din partea celui în drept, nulități cari constituiesc excepțiuni ce ating fondul procesului și cari, ca atare, pot fi propuse în orice stare a procesului. (C. ap. Buc. I, 5/916). 9-10 97
6. Chiar dacă s'ar socoti schimbarea de destinațiune nu ca un mijloc și ca o cauză nouă a cererii reconvenționale, întrucât dispozițiunile art. 327 pr. civ. nu sunt de ordine publică ci de interes privat, chiriașul care a acceptat să discute în fond, fără nici o rezervă, noul temeiu adus de locator în sprijinul acțiunii sale pentru prima oară în apel, și care a administrat chiar probatorii pentru a-l combate în fapt, nu mai poate invoca excepția trasă din dispozițiunile art. 327 pr. civ. întrucât opunerea sa este tardivă. (C. ap. Buc. I, 67/918). 20-21 211
- Adnotată de d-l av. I. Gr. Periețeanu**
- Vezi și: «Apelul inculpatului», «Legea măs. excepționale», «Ordonanțe prezidențiale», «Perimare», «Partaj», «Taxe succesoriale» și «Urmărire imobiliară».
- Apelul inculpatului.** — 1. Instanța de apel, în urma apelului prevenitului poate să înlăture circumstanțele atenuante ce fuseseră recunoscute de prima instanță, cu condiție însă să nu agraveze situațiunea prevenitului. (Cas. II, 626/916) 3 35
2. Amenda fiind o pedeapsă mai ușoară ca închisoarea, oricare ar fi cuantumul ei, iar pe de altă parte maximul amendei nefiind determinat prin

lege, nu se poate susține că se îngreiază situația inculpatului, când în urma apelului făcut de dânsul, admitându-se circumstanțe ușurătoare în favoarea sa, în locul închisoarei se dă amendă chiar mai mare ca echivalentul zilelor de închisoare. (Cas. II, 669/916) 3 35

Anexiune. — Decretul-lege No. 3631 din 11 Decembrie 1918, al guvernului român, care confirmă unirea ținuturilor de peste munți, foste ungare, locuite de români, cu România, nu arată care e situația naționalităților ungare din zisele ținuturi ca efect al anexiunii.

În lipsa unei manifestări exprese a autorului decretului, determinarea naționalităților rămâne deci să se facă potrivit regulilor de drept internațional în materie de anexiune.

Un împrișinat născut în România, din părinți supuși Austro Ungari, originari din Făgăraș și stabiliți în România, domiciliat el însuși în România, nu poate fi considerat că a căpătat calitatea de cetățean român prin faptul anexiunii Transilvaniei și prin efectul decretului-lege din 11 Decembrie 1918, deoarece el nefiind nici domiciliat, nici născut acolo, și neputând fi considerat nici ca originar din acele ținuturi, întrucât Transilvania nu forma o unitate politică, ci numai o unitate etnică românească, nu poate intra în condițiunile nici unuia din sistemele universalmente admise de doctrină în materie de anexiune. Cu atât mai puțin i se poate aplica sistemul după care s'a făcut anexiunea Dobrogei și Cadrilaterului.

Așa dar, acest împrișinat, chiar dacă și-a făcut studiile de drept la Facultatea din București, nu poate fi înscris în Baroul de Ilfov, el făcând parte dintr'o categorie de străini anexată a căroră naționalitate câtă a fi reglementată în mod expres și ulterior. (C. ap. Buc. III, 100 din 1919) 27-28 273

Adnotată de d-l Alfred Juvara

Vezi «Administrație forțată», «Naționalitate» și «Teritoriul anexat».

Ascendent. — Vezi «Martori».

Autoritate de lucru judecat. — 1. Cererei de a dona întemeiată pe detențiunea fără titlu, pentru caz de violență (art. 31 l. j. o. penultim alin.), nu i se poate opune autoritatea lucrului judecat al altei cereri ce se întemeiază pe un contract de închiriere și pe dispozițiunile decretului-lege No. 1480/917, fiindcă se bazează pe altă cauză juridică. (Jud. Câmpina, 192/919) 29-30 291

2. În drept, sentințele judecătorești cari creiază o stare de drept sau cari fac să înceteze o stare de drept existență, prin excepție dela regula relativității lucrului judecat, au efect nu numai față de părțile cari au figurat în proces, dar *erga-omnes*; astfel dar, hotărârea judecătorească care, în speță, declară anularea unei societăți, va avea efect *erga-omnes*.

O asemenea hotărâre nu va produce efectele sale pentru trecut, adică nu poate atinge drepturile câștigate ale terților, însă pentru viitor ea își va produce efectele sale *erga-omnes*.

Sentința pentru declararea nulității societății fiind dată ulterior decretului-lege No. 3603 din 1918, pe baza decretului-lege 1480, actele nule de drept și neexistente nu pot produce nici un efect și deci nu se atinge drepturile câștigate ale Statului (M. Dómenii) la administrare și folosință, aceste drepturi ale lui fiind născute posterior, odată cu decretul-lege 3603/918.

Prin urmare, după spiritul în care au fost

date decretul-lege 1480 și 3603, rezultă în speță, că decretul-lege 3603 nu poate fi aplicabil; în adevăr, decretul-lege 1480 a fost dat în spiritul de a ocroti pe români și aliații spoliati direct sau indirect de către inamicul ocupant, recunoscându-le dreptul de a obține dela justiție desființarea actului de spoliare și reintrarea lor în drepturile ce aveau înainte de săvârșirea acestor acte; or, această protecțiune ar rămâne iluzorie dacă, după ce actul s'a anulat, Statul, în virtutea decretului-lege 3603 ar cere un drept de administrare și folosință.

După art 1 din decretul-lege 3603 care se exprimă: „Toate bunurile cari formează obiectul expresiunea „formează” implică ideea că actul juridic vizat încă există.

Prin urmare, Societatea „Gr. A. Filitis, S. Dutour et Comp.” nu cade sub prevederile decretului-lege 3603/918). (C. ap. Buc. III, 113 din 1919) 29 30 295

Autorizare. — Vezi „Urmărire silită”.

Avocat. — 1. Convențiunea intervenită între un avocat și clientul său este un contract de locațiune de servicii profesionale care, ca orice convențiune bilaterală, nu poate fi desființată prin voința unică a uneia sau alteia dintre contractanți, căci nici un principiu de drept nu permite substituirea arbitrarului individual motivelor legale de desființare a contractelor, cari sunt: acordul comun al părților sau cauzele autorizate de lege.

Dacă regulamentul raporturilor de muncă manuală dintre patronat și clasa muncitoare face obiectul solitudinii tutelare a legislației și jurisprudenței, neadmițându-se desființarea contractului de muncă, în mod intempestiv din partea patronului, această concepție trebuie să se găsească și la baza raporturilor, cari rezultă din locațiunea muncii intelectuale; ca atare, această faptă constituie un act abuziv și o atingeră adusă personalității omenești a cărui manifestare concretă este.

Prin urmare, cererea făcută de un avocat, care a prestat serviciile sale pentru un client, de a i se plăti onorariul, este admisibilă, chiar când a fost înlocuit în mod arbitrar prin alt avocat. (T. Teleorman I, 149/919). 29-30 293

Adnotată de d-l E. C. Decusară.

Vezi și «Anexiune».

2. Nici un text de lege ne ridicând femeilor dreptul de a pleda, ele pot fi primite și înscrise în barou și aceasta cu atât mai mult cu cât exercițiul profesiei de avocat nu intră în categoria drepturilor politice, ci țin mai mult de dreptul de muncă și existență. (Baroul de Ilfov, 377/919). 33-34 324

Adnotată de Redacție

Vezi și «Acțiune disciplinară» și «Patentă».

B

Basarabia. — 1. Comisarul General al Basarabiei, nu a putut edicta ordonanțe pe baza art. 23 din legea gubernială rusă și art. 19 din anexa acestei legi, întrucât violează principii din Constituțiunea română.

2. În Basarabia odată cu anexarea se aplică legile române de poliție și siguranță generală a Statului.

3. Tribunalele sunt competente a judeca în primă instanță, infracțiunile săvârșite la ordonanța No. 21/918.

4. Tentativa de mituire nu este prevăzută și deci

nici pedepsită după ordonanța No. 21/918. (T. Hotin, 51/919). 18 185

Cambie. — Vezi „Termen”.

Camera de punere sub acuzare. — Vezi „Competință”.

Camera actuală sunt o Constituanta sau nimeni. Monografie de d-l Dem. I. Dobrescu. 27-28 285

Caracterul noului Parlament. Monografie de d-l N. C. Schina 23-24 241

Cartiruire. — Ordonanța No. 375, § 7 și 10, dată de puterea ocupantă prevede că obligația de cuartir incumbă nu numai proprietarilor dar și locatarilor. (Cas. I, 14/919). 5 52

Vezi și «Contract de închiriere».

Casa de Depuneri. — 1. Casa de Depuneri și consignațiuni fiind o instituție de depozit permanent și inviolabil, nu și poate schimba această calitate de depozitară publică în aceea de debitoare și, prin urmare, nu poate invoca prescripția de 30 ani în ce privește sumele depuse.

2. Prescripția din art. 125 al. II legea contabilității publice este cu totul specială și se aplică numai încasărilor de sume provenite din contribuțiuni și alte venituri ale Statului, iar nu și în privința sumelor depuse la Casa de Depuneri. (Cas. Unite, 13/915). 1 3

Casă de toleranță. — Vezi „Schimbare de destinație”.

Căpitan de vas. — Incărcătorul unui vas mprtim este reprezentat prin căpitanul acelui vas, care se consideră a avea un mandat tacit dela lege. În virtutea acestui mandat el poate să ia orice măsuri va crede necesare, putând chiar, în anumite circumstanțe, vinde în mod particular marfa, iar faptul său, în orice caz, de bună sau rea credință, angajează corpul vasului. (C. Galați I, 10/916). 1 7

Adnotată de d-l avocat R. Portocală

Căsătorie. — Vezi „Alimente”.

Ceho Slovac. — Vezi „Anularea actelor executate de inamic”.

Cercetarea maternității. — Vezi „Act de naștere”.

Cerere reconvențională. — Conform art. 400 pr. civilă cererile incidente și toate contestațiunile relative la înțelesul, întinderea și aplicațiunea dispozitivului hotărârii ce se execută, se vor îndrepta la instanța care a încuviințat titlul executor.

Prin urmare, când soția cheamă în judecată pe fostul său soț pentru a fi condamnat să-i servească o pensie lunară pentru întreținerea copilului minor rezultat din căsătorie, ce prin sentința de divorț i-a fost ei incredințat, soțul pârât nu poate face cerere reconvențională la acest Trib. pentru a i se incredința lui copilul, această cerere urmând a se face dinaintea Trib. care a pus titlu executor pe sentința de divorț. (T. Constanța, 6 Maiu 1915). 11 108

Cheltuelile minorilor. Vezi „Tutelă”.

Chestiuni. — Vezi „Jurați”.

„ separate. — Vezi „Jurați”.

„ complexe. — Vezi „Jurați”.

Chirias. — Vezi „Cartiruire” și „Recheziții”.

Circumstanță agravantă. — Vezi „Jurați”.

Circumstanțe ușurătoare. — Instanța de apel poate să înlăture circumstanțele ușurătoare acordate unui inculpat de prima instanță, când inculpatul a fost dat judecății pentru două delicta și când instanța de apel îl achită pentru

unul din acele delictе, întrucât prin înlăturarea circumstanțelor ușurătoare nu se face mai grea situația inculpatului prin apelul său.

(Inculpatul fusese condamnat de Tribunal la un an închisoare pentru bancrută simplă și frauduloasă făcându-i-se și aplicarea art. 40 și 60 c. penal, iar Curtea în apelul inculpatului, îl achită de bancruta frauduloasă iar pentru bancruta simplă îl condamnă la 6 luni închisoare corecțională, deci fără să mai facă aplicațiunea disp. art. 60 c. penal).

Acordarea unor circumstanțe ușurătoare fiind lăsată la aprecierea judecătorilor, ei nu sunt ținuti să motiveze de ce găesc că inculpatul nu merită să beneficieze de ele. (*Casația II, 1149/919*). 29 30 296

Vezi și «Ape'ul inculpatului».

Citație. — Nespecificarea stilului într-o citațiune, la o epocă când nu putea fi vorba decât de stil nou iar nu de cel vechi, de oarece stilul nou fusese impus de autoritatea ocupantă, nu poate atrage anularea actului de procedură, mai cu seamă atunci când însăși partea, care invocă nulitatea, a cerut fixarea termenului și emiterea citațiunilor. (*Cas. II, 52/919*). 23 24 243

Codul Caragea. — Vezi „Embatic”, „Hotărîre de săvârșită” și „Prescripție”.

Codul Ipsilante. — Vezi „Embatic”.

Codul silvic. — Prin art. 85 c. silvic dându-se drept agenților silvici, cum și avocaților ce reprezintă înaintea instanțelor judecătorești interesele Statului, de a susține nu numai acțiunea de despăgubiri civile, ci și acțiunea publică, precum și de a se face apel și eventual recurs în contra sentințelor pronunțate, de aci urmează că prin admiterea recursului făcut, în asemenea materie, de avocatul Statului, Curtea de Casație statuiază nu numai asupra despăgubirilor civile, ci și asupra acțiunii publice, astfel că instanța de trimitere este investită și cu judecarea faptului imputat delicventului și-l poate condamna, dacă prima instanță de fond, a cărei sentință a fost casată, îl absolvise. (*Cas. II, 951/919*). 31 32 312

Comisie de apel. — Spre deosebire de art. 11 din vechea lege pentru constatarea contribuțiunilor directe, care oprea ca delegatul fiscoi în comisia de apel să poată fi un funcționar al Ministerului de Finanțe, noua dispozițiune a art. 11 din legea modificatoare din Martie 1913 prevede că comisia de apel se compune, pe lângă președintele tribunalului și un delegat al contribuabililor și dintr'un delegat al fiscoi, fără să mai facă vreo restricție în această privință.

Așa dar, sub imperiul noiei legi, Comisia de apel este legal constituită cu administratorul financiar, ca delegat al fiscoi. (*Cas. III, 126 din 1916*). 8 84

Comitent. — Vezi „Daune”.

Competință:

2. Art. 66 bis Pr. civ.	10. Decretul-lege 1773/919.
6. Art. 213 c. p.	3. Imunitate.
1. Căi de atac.	4. Pretor.
8. Camera de acuzare.	5. Rechiziții.
3. Consuli.	4. Străini.
9. Crime făcute de minori.	7. Starea de asediu.

1. Căile de atac în contra unei hotărîri se regulează după modul cum a fost judecată afacerea de instanța a cărei hotărîre se atacă, oricare ar fi în realitate natura afacerii.

Astfel, este admisibil apelul făcut pe cale

grațioasă, în camera de consiliu, de o parte contra căreia și fără citarea sa se admisesse, pe cale grațioasă, o cerere făcută de creditorul său de a fi declarat în deconfitură, deși această cerere trebuia introdusă și judecată pe cale contencioasă, iar nu pe cale grațioasă, cum din eroare fusese introdusă și judecată de tribunal. (*C. Craiova 11, 205/915*). 3 28

Adnotată de d-l N. Stănescu

2. Dacă legea judecătorilor de ocoale nu oprește în mod formal să se aplice la acele instanțe procedura prevăzută de art. 66 bis pr. civilă, nu rezultă de aci că ea este comună și pentru judecătorii de ocol, căci modul cum legea a organizat această procedură arată neîndoios că ea este incompatibilă cu compunerea judecătorilor de ocol și nu se poate aplica decât la Trib. și Curți, care judecă cu un complet de doi sau mai mulți judecători și nicidecum la judecătorii de ocol, la care nu se poate concepe un apel contra ordonanței prezidențiale ce se dă pe baza art. 66 bis pr. civilă. (*Cas. I, 64/919*). 3 35
3. Consulii nu pot participa la prerogativele de imunitate de care se bucură agenții diplomatici și nu se pot deci prevala de ficțiunea legală care voeste ca reședința acestora să fie considerată ca fiind pământul însuși al patriei lor. Când procesul ce s'ar porni în România s'ar desbata numai între străini, aceștia sunt asimilați naționalităților din punctul de vedere al competenței judiciare. (*T. Brăila I, Iunie 919*).
4. Toate infracțiunile la legea rechizițiilor, săvârșite în timp de război, sunt de competența pretorului: în cazul când jurisdicțiunea pretorului încetează, toate aceste infracțiuni urmează să fie judecate de judecătorii de ocol. (*Cas. II, 806/919*). 6 60
5. Orice daraveră ce decurge din legea de rechiții, este civilă, iar nu comercială, și deci de căderea instanțelor civile. (*Cas. III, 25/919*). 11 104
6. Conform art. 213 și urm. cod. penal, singurul fapt al organizării în societate, ori al învoirei asupra socotelilor sau împărțirii lucrurilor provenite din delict, constituie crima contra liniștei publice prin asociațiune de făcători de rele.
7. Potrivit art. 3 din Decretul No. 2798 din 14 August 1916, pentru declararea stărei de asediu în România, crima de asociație de făcători de rele, în scopul de a comite falșificări de monete, este de competența instanțelor militare, oricare ar fi calitatea infractorilor. (*Cas. II, 950/919*). 15 155
8. Camera de punere sub acuzare este competentă să se pronunțe asupra cererilor de liberare provizorie atunci când Curtea cu jurați nu funcționează. (*C. ap. Constanța, 20/919*). . . . .
9. Crimele săvârșite de minori, pedepsindu-se prin art. 63 c. penal cu o pedeapsă corecțională, urmează că legiuitorul le-a privit ca niște delictе, dându-le prin art. 65 c. p. în competența tribunalelor corecționale de drept comun de a fi judecate, afară numai dacă ar avea complici mai mari de 20 ani și a căror faptă s'ar pedepsi cu pedeapsă criminală, în care caz se judecă de Curtea cu jurați.

Prin urmare, procedura și regulile ce au a fi observate pentru trimiterea minorului în judecata tribunalului corecțional, nu pot fi decât acele prescise pentru justiția corecțională și deci nu este trebuință de o decizie a Camerei

de acuzare, ci sesizarea tribunalului urmează să se facă direct prin ordonanța judecatorului de instrucție, conform art. 131 pr. pen. (*Camera de acuzare Constanța, 59/919*) 23-24 217

10. In cazul când sunt mai mulți pârți, reclamantul are facultatea, conform art. 58 pr. civilă, să intenteze acțiunea, după alegere, la oricare din Tribunalele domiciliului lor, dacă are un interes vădit contra tuturor, — dispoziție care nu este modificată cătuși de puțin prin decretul-lege 1773 din 3 Mai 1919, ce a avut în vedere numai procesele intentate la Iași Statului și stabilimentelor publice, al căror domiciliu în acel moment era fixat provizoriu acolo, din cauza împrejurărilor excepționale — în care caz competența se regulează după starea în care se găsea afacerea în momentul pornirii acțiunii, iar nu după schimbările ce se produc ulterior în cursul procesului.

Prin urmare, prima instanță fiind sesizată prin acțiunea introductivă față de doi pârți, din care unul domiciliat la Iași, instanța de apel a făcut o justă aplicație a legii atunci când a respins incidentul de necompetență pe considerațiunea că instanța rămâne bine legată și că afacerea nu intră în categoria acelor prevăzute de decretul-lege 1773/919. (*Cas. I, 144 din 1919*) 29-30 295

Vezi „Acțiune disciplinară“, „Ape.“ și „Ordonanțe presidențiale“.

Competința civilă a judecătorilor de pace trebuie mărită, Monografie de d-l judecător Corneliu T. Maiorescu. 29-30 286

Compunerea Trib. și Curților. — Conform art. 81 pr. civilă, Ministerul public este dator să ia concluziuni înainte deosebitelor instanțe, nu numai când ar fi în joc interese de minori și interziși, dar și atunci când sunt interesate persoane puse sub consiliul judiciar. Chestiunea compunerii instanțelor judecătorești fiind de ordine publică, ea poate fi ridicată de a dreptul înaintea Curții de casație de către partea în favoarea căreia legea a prescris compunerea instanței cu procuror (*Cas. I, 126/919*). 22 232

Vezi și «Grefier».

Compunerea Trib. ca instanță penală în apel.

— Deși art. 108 l. j. o, pusă în aplicare la 1 Mai 1908, prevede că Trib. când judecă apelurile trebuie să fie compus din doi judecători având gradul de judecători de sedință, însă prin legea posterioară de org. judecătorească, din 11 Aprilie 1913, reînființându-se posturile de supleanți, s'a desființat dispozițiunea restrictivă, din legea dela 1908, relativă la acești magistrați, prevăzându-se prin art. 20 din noua lege de org. judecătorească, că ei pot intra întotdeauna în compunerea Tribunalului înlocuind pe ceilalți judecători în caz de lipsă sau împiedicarea a acestora.

Aceasta rezultă în mod neîndoelnic din art. 218 al. II din legea de org. judecătorească, care abrogă orice dispozițiuni din legea jud. de ocoale cari sunt contrarii noiei legi de organizare, implicit și dispozițiunea din art. 108, care este contrarie art. 20 din legea de org. judecătorească. Abrogarea mai rezultă și din expunerea de motive și explicațiunile date cu ocaziunea votării noiei legi de org. judecătorească, explicațiuni cari învederează că prin modificarea adusă s'a urmărit judecarea mai

lesnicioasă a afacerilor celor mai numeroase, cum, sunt apelurile contra cărților de judecată (*Cas. II, 1011/919*). 25-26 264

Compunerea Curții cu Jurați. — Art. 248, pr. penală prevede că judecătorul care a făcut instrucțiunea, adică acela care a dat mandatul de arestare sau a subscris ordonanța de urmărire, nu poate lua parte la judecarea fondului, iar art. 216 din legea de org. judecătorească prevede o derogare dela acest principiu pentru judecătorii cari se vor fi pronunțat asupra mandatului de arestare.

Prin „judecătorii cari se vor fi pronunțat asupra mandatului de arestare“ din art. 216 din legea de org. judecătorească, nu se poate înțelege judecătorii cari au emis mandatul de arestare, ci acei cari au intervenit într'un mod oarecare la confirmarea sau infirmarea lui, pentru că numai aceștia se pronunță, în adevăr, asupra lui.

Deci, numai în acest sens restrâns trebuiesc înțeleși termenii din art. 216 din legea de org. judecătorească. (*Cas. II, 1177/919*). 27-28 270

Comunitate de câștiguri. — Deși legiuitorul român n'a primit ca regim matrimonial legal regimul comunității de bunuri, cum este în Franța, menținând regimul nostru tradițional care este cel dotal, totuși a permis soților prin articolul 1287 din codul civil ca, adoptând regimul dotal să poată stipula în același timp și o comunitate de câștiguri care se compune din tot ce dobândește în timpul căsătoriei fiecare din soți sau amândoi împreună, fie prin industria lor, fie prin economiile realizate din veniturile averii lor dotale sau parafernale.

După art. 1290 din codul civil român, fondul comun al acestei societăți fiind format din toate câte soții câștigă în timpul căsătoriei, fie în parte, fie împreună, urmează față de o redacțiune atât de generală și clară, că intră în acest fond și imobilele cumpărate de unul din soți, presumpțiunea juridică fiind că ele au fost cumpărate cu banii economisiți de soți din veniturile averii lor, cari venituri aparțin comunității și nu se poate deduce din eliminarea art. 1402 francez că legiuitorul ar fi voit să excludă din patrimoniul comunității imobilele dobândite cu titlu oneros. (*Cas. II, 62/916*). 2 18

Conasament. — Vezi „Căpitan de vas“.

Concesiuni petrolifere. — Conform art. 3 din legea consolidărilor petrolifere din 1913, procedura de urmat în ce privește prelungirea concesiunii nu face nici o distincție dacă contractul de concesiune este sau nu anterior acestei legi, interpretare ce rezultă și din art. 2 al reg. acestei legi, care dispune că tot în acest mod se va prelungi și termenele contractelor de concesiuni anterioare acestei legi, dacă epoca de prelungire nu va fi expirat deja la data promulgării legii, cum este în speță.

Prin urmare, dreptul concesionarului fiind un drept real mobilier, și potrivit disp. art. 1 din legea de concesiuni petrolifere din 1913, fiind adus la cunoștința terților prin transcrierea lui în registrul special, noul concesionar au fost încunoștiințați de acest drept al apelantei Soc. Rom. Americană, și deci nu mai puteau dobândi o nouă concesiune (*C. apel Buc. 89/919*). 33-34 328

Concordat. Vezi „Faliment“.

Consimțământ. — Vezi „Decretul lege 1480/917“.

Conservator numit de Trib. — V. „Urm. silită”.
Consuli. — Vezi „Competință”.

Contencios Ad-tiv. — 1. Persoanele cari s'ar pretind vătămate în drepturile lor printr'un act administrativ de autoritate, făcut cu încălcarea legii, pot, conform art. 5 § III litera f și 33 din legea Curții de casație, să se adreseze de-a dreptul Curții de casație, care, dacă găsește recursul întemeiat, nu anulează actul ci arată numai că este ilegal față de recurent, care, în acest caz, are dreptul să se adreseze direct Curții de apel cu cerere de despăgubiri pentru daunele ce i s'au cauzat prin actul ilegal.

Această dispoziție a legii Curții de casație nu ridică instanțelor ordinare competența de a statua asupra acțiunilor de despăgubire când părțile, lezate printr'un act al agenților puterii executive, recurg la această cale, art. 5 mai sus menționat nefăcând altceva decât, pe lângă acțiunea de drept comun să pună la dispozițiunea celor vătămați încă un mijloc de pretențiune mai eficace în contra actelor ilegale ale administrațiunei. (Cas. I 29/919) . . . 2 32

2. Potrivit art. 5, § III, lit. g din legea pentru Curtea de casație și justiție, militarii nu se pot plânger în casațiune contra actelor autorităților militare superioare decât numai atunci când au fost puși în retragere ilegal și numai pentru cuantumul pensiunii.

Deci, un ofițer pretins demisionat din eroare din armată nu poate avea recurs la contenciosul administrativ contra decretului regal prin care i s'a primit demisiunea și a fi repus în drepturile de mai înainte. (Cas. III, 139/919) . . . 4 43

3. Citarea Ministerului de finanțe, pe lângă aceia a Ministerului de Război nu este necesară în recursul care are de obiect anularea unui decret-regal, prin care recurentul este pus la retragere din oficiu pe temeiul art. 21 din legea înaintărilor în armată.

4. Ofițerului căruia i se luase, în mod efectiv, comanda ce avusese în timpul campaniei din 1916, de Comandamentul de căpetenie, fără a-i se fi dat o altă însărcinare în serviciul armatei mobilizate de către acelaș comandament, bine i-s'au aplicat dispozițiunile art. 21 din legea asupra înaintărilor în armată și 27 din legea asupra poziției ofițerilor, când a fost pus prin decret regal în retragere din oficiu pe ziua de 1 Ianuarie 1917, de și i se dăduse o însărcinare de către serviciul armatei II-a, la dispoziția căreia fusese pus, în executarea căreia însărcinări fusese făcut prizonier și transportat în Germania, de unde nu s'a înapoiat decât după încheierea păcii, — căci punerea sa în retragere, din oficiu, nu este o consecință a căderii sale în captivitate, după cum susține în motivul de recurs, ci a unui fapt petrecut anterior: luarea comenței Diviziei a 6-a. (Cas. III, 268/919) . . . 14 139

5. După art. 18 din legea sanitară azi în vigoare permutarea unui medic veterinar, se poate face numai pe baza avizului conform al comisiunei administrative și de disciplină, singura garanție luată de legiuitor pentru a asigura stabilitatea unor asemenea funcționari, și aceasta chiar în cazul când numirea sa fusese atinsă de un viciu de formă. (Cas. III 346/919) . . . 14 144

6. Pentru revocarea pimarilor Comunelor Urbane se cere anumite cazuri specificate în art. 62 al legii pentru organizarea Comunelor urbane

și anume: turburarea ordinii publice sau vădită rea credință, care compromise interesele comune; iar revocarea nu poate avea loc de cât în urma avizului dat de Consiliul administrativ permanent conform art. 7 al. f al legii din 28 Martie 1908.

Prin art. 3 al legii din 9 Ianuarie 1917 derogându-se de la legea de mai sus în sensul că primarii pot fi revocați de Ministrul de Interne fără a se mai cere avizul Consiliului administrativ permanent în cazuri de urgență, justiția este în drept a cerceta dacă împrejurările în care s'a pronunțat revocarea, erau sau nu de natură urgentă, fără de care garanția cu care acești funcționari sunt ocrotiți ar rămâne cu totul iluzorie.

Deci, din examinarea raportului Ministrului de Interne pe baza căruia s'a dat decretul de revocare, care s'a atacat cu recurs, nereeșind veri-o urgență datorită interesului de serviciu, care să fi îndreptățit suprimarea avizului Consiliului superior administrativ, revocarea s'a făcut cu violarea art. 7, lit. f. din legea consil. superior administrativ și aceia a art. 62 din legea org. comunelor urbane. (Cas. III, 276/919) 27-28 271

Contestație. — Legiuitorul, în dorința de a ocroti interesele și avutul celor mobilizați, a prevăzut în art. 2 și 3 din legea măsurilor excepționale, că nu se poate judeca contra lor nici o acțiune, fie conform dreptului comun, fie în baza unei legi speciale și aceasta sub pedeapsa de nulitate.

Art. 7 din aceeași lege prevede că atunci, când din pricina unor fapte de război în unele circumscripțiuni, judecătorești funcționarea justiției ar fi dificilă, Consiliul de Miniștri este autorizat a întinde dispozițiunile art. 3 și 4 tuturor persoanelor domiciliată în acele circumscripțiuni precum și a celor a căror acțiune trebuie să se exerciteze în contra unei persoane locuind sau domiciliind în o localitate aflată în asemenea condițiuni sau pentru cei a căror acțiune este justițiabilă de o autoritate judecătorească situată în o localitate, care se află în aceleași condițiuni; iar art. 8, că în ce privește acțiunile intentate sau cele ce s'ar intenta în circumscripțiunea în care se petrec fapte de război, dar în care vor figura persoane domiciliind sau locuind în o localitate din cele prevăzute în decret, aceste acțiuni nu se vor putea judeca, decât dacă toate părțile ar fi legal prezentate în justiție.

La 9 Decemb. 1916 intervenind decretul-lege No. 3170. care prevede în dispozițiunile sale privitoare la suspendarea de termene și judeșul Buzău, unde era domiciliat contestatorul, el beneficiind de dispozițiunile legii măsurilor excepționale, art. 3 și 4, contestația sa este întemeiată și deci hotărârea dată contra sa trebuie anulată. (C. Ap. Buc. I, 129/919) . . . 33-34 327

Vezi și «Faliment» și «Urmărire imobiliară»

Contrabandă. Faptul unui comerciant de a se instala provizoriu într'un punct apropiat de frontieră în scopul de a vinde produsele sau mărfurile sale, în speță carne, aliment prohibit la export străinilor de peste frontieră care obișnuit au acces pe teritoriul țării, cum sunt marinarii de pe vapoare, constituie faptul de contrabandă și ea atare cade sub aplicațiunea dispozițiunilor prohibitive din legea vămilor. (Cas. III, 276/919) . . . 1 11

Contrabanda vamală. Art. 205 din legea vămilor prevede să se facă contravenientului somație

scrișă numai când contrabandele au fost descoperite în urma săvârșirii lor. Când însă contrabanda a fost descoperită în momentul comiterii ei, se face contravenientului somație verbală de a asista la dresarea procesului-verbal.

Dacă însă se constată că contravenientul a dispărut în momentul descoperirii contrabandei în asemenea caz neputându-i-se face somație verbală, nu se poate cere nulitatea procesului-verbal pentru lipsa acestei formalități care nu s'a putut îndeplini. (Cas. III, 262/919).

3 36

Contract de locațiune de servicii profesionale. — Vezi avocat.

Contract de închiriere :

9. Caracter protecționist.	14. Moratoriu.
12. Culpă chiriașului.	2. Punere în întârziere.
11. Desființarea contractului.	15. Pact comisoriu expres.
3. Drepturi câștigate.	12. Rechiziționare.
3. Drepturi patrimoniale.	13. Renunțare.
10. Executarea convențiilor.	7. Turburarea folosinței.
6, 7. Folosință.	16. Reziliere.
6, 16. Forță majoră.	11. Risc.
3. Lege nouă.	1, 5. Spor de chirie.
4, 11. Mobilizare.	8. Violarea art. 37 l. m. exp.

1. Articolul 35 din legea măsurilor excepționale oprește pe timpul războiului european și un an după încheierea păcii, sporul de chirie peste cea constatată la 26 Oct. 1916 pentru contractele nu mai vechi de 1 Martie 1913.

Pentru a exista o abatere dela această dispozițiune, trebuie să fie neapărat două contracte: un prim contract din care să rezulte chiria ce se plătea la 26 Oct. 1915 și un al doilea contract, consimțit în urmă, prin care să se sporească această chirie.

Prin urmare, un singur contract, consimțit înainte de 26 Oct. 1915, pe termen de 5 ani următori, care fixează o chirie progresivă dela un an la altul, are a se executa întocmai pentru tot timpul duratei, de oare-ce, în acest caz, n'a existat decât un singur contract și deci un singur acord de voințe. (Cas. I, 20/919).

2 18

2. Când proprietarul cere rezilierea unui contract de arendare pentru neîndeplinirea obligațiilor impuse de lege, nu este dator să pună mai întâi în întârziere pe arendaș, pentru simplul motiv că art. 1020 și 1021, cari prevăd condițiunea rezulatorie subînțeleasă în contractele sinalagmatice, nu cer această condițiune.

Singurul articol care prescrie că debitorul trebuie pus în întârziere este art. 1081 c. civil, care tratează despre daune interese, și cari nu sunt datorite decât sub această condițiune. (Cas. I, 1/919).

2 23

3. Conform principiului cuprins în art. 1 c. civil, judecătorul nu poate aplica legea nouă la faptele anterioare, dacă aplicațiunea ei este de natură să atingă drepturile pe care particularii le-au câștigat individual în ce privește patrimoniul lor.

Atunci când este vorba de drepturi patrimoniale, chiar dacă legea nouă este de interes general, nu se poate zice că ea necesarmente regulează și trecutul, cu atât mai mult când este vorba de drepturi derivând din contracte, care prin esența lor sunt drepturi câștigate, căci contractele sunt irevocabile din momentul formării lor. (Cas. I, 74/919).

4 42

4. Mobilizarea chiriașului deși l'a pus în imposibilitate de a se fi putut folosi de imobil, această imposibilitate însă nu poate fi considerată ca o pierdere a lucrului în sensul art. 1423 și 1439 c. civ. deoarece dânsa privește numai

persoana chiriașului și situațiunea sa particulară, și deci, acest fapt nu poate constitui o cauză de suspendare a contractului de locațiune, care să-l scutească de plata chiriei. (Cas. I, 14/919).

5 52

5. Proprietarul, al cărui contract de închiriere a început posterior datei de 1 Martie 1913 și a expirat la 23 Aprilie 1917, adică sub imperiul legii măsurilor excepționale, când contractele s'au prelungit de drept și când proprietarii nu au avut libertatea de a ridica chiriile, ci au trebuit să se mulțumească cu chiria anterioară, poate beneficia de dispozițiile decretului-lege din 6 Martie 1919 și pretinde chiriașului său majorarea chiriei în proporțiile stabilite de acel decret-lege. (C. ap. Buc. III, 95/919).

11 105

6. Dispozițiunile art. 1423 din codul civil, care prevede desființarea contractului de închiriere din cauza distrugerii lucrului prin caz fortuit, se aplică nu numai în cazul când lucrul a fost distrus materialmente, dar și atunci când a existat pentru chiriaș o imposibilitate de a se folosi de lucru dintr'o cauză de forță majoră.

Pentru a se putea însă zice că a existat o imposibilitate de folosință în sensul art. 1423 c. civ. trebuie ca acea imposibilitate să aibă un caracter obiectiv, adică să privească lucrul închiriat, iar nu exclusiv persoana chiriașului. De câte ori deci cazul de forță majoră este privitor la persoana chiriașului sau la situațiunea sa particulară, nu poate fi vorba de aplicarea art. 1423 c. civil. (C. ap. Constanța 6 Aug. 919).

12 118

7. De și e de doctrină și jurisprudență că imposibilitatea de folosință poate fi asimilată cu distrugerea lucrului închiriat, pentru ca dispozițiunile art. 1423 c. civil să devie aplicabile trebuie ca această imposibilitate să prezinte un caracter obiectiv iar nu subiectiv, adică să poarte asupra lucrului, iar nu asupra persoanei locatarului, — și să nu constituie o pierdere, o restrângere sau o împiedecare totală sau parțială în exercitiul comerțului locatarului; pe de altă parte, imposibilitatea totală sau parțială de folosință pe care o încearcă locatarul nu trebuie să fie consecința satisfacerei din partea acestuia a unei personale și legiuite îndatoriri. Ca urmare :

Turburarea de folosință pe care o încearcă un hotelier prin încuierările efectuate de ocupant, constituind îndeplinirea unei prestații, o sarcină inerentă locuințelor, o personală obligațiune care incumbă tuturor celor ce au un drept de habitațiune, fie ei proprietari sau chiriași, iar reducerea tarifului camerilor ocupate în hotel de către cei încuierați constituind un fapt de forță majoră, care atinge exploatarea hotelului, adică comerțul întreprins de locatar, acesta nu este îndreptătit să pornească în contra locatarului o acțiune în reducere de chirie în temeiul art. 1423 c. civ. (C. ap. Buc. I, 67/918).

20-21 211

Adnotată de d-l avocat I. Gr. Periețeanu

8. Când cineva ocupă un imobil cu chirie în temeiul unui contract verbal de locațiune, anterior vânzării imobilului, contract prelungit de drept în virtutea legii măsurilor excepționale, și instanța de fond face distincție hotărînd că acest contract trebuie să fie mai întâi opozabil noului dobânditor, adică să îndeplinească condițiunile cerute de art. 1441 c. civil, pentru ca chiriașul să poată beneficia de dispozițiile prevăzute în lege, autorizând măsuri excepționale, însemnează

că instanța de fond a creiat o distincție pe care legea nu o prevede și violează astfel dispozițiunile art. 37 din legea măsurilor excepționale. (*Cas. I, 130/919*) 27-23 279

9. Deși este adevărat că legea măsurilor excepționale prelungește de drept contractele de locațiune, aflate în condițiunile legii, și a adus restricțiunii dreptului de proprietate în favoarea chiriașilor, a întreprinde că această dispozițiune se aplică fără excepție, chiar pentru cei cari au fost expulzați ca lucrând în contra intereselor țării, ar însemna să se treacă peste scopul și intenția legiuitorului, care a edictat aceste dispozițiuni cu caracter protectionist, nu numai economic-social dar și național, astfel că cel expulzat pentru fapte nepatriotice, nu poate invoca beneficiul unei legi excepționale, decât cu jignirea și nesocotirea intențiunei legiuitorului.

Prin urmare, instanța de fond, ținând seamă de toate acestea și nemărginindu-se numai la o interpretare strictă și literală a art. 37 din legea măsurilor excepționale, departe de a viola acest text de lege, face o bună aplicare și nu comite nici un exces de putere. (*Cas. I, 140/919*). 27-29 289

10. În principiu locatorul este dator, prin însuși natura contractului, de a trăda locatarului lucrul închiriat (art. 1426 c. civ.); cu toate acestea, potrivit art. 1021 c. civ. care este aplicabil la toate obligațiunile în genere, partea în privința căreia angajamentul nu s'a executat, are alegerea sau să silească pe cealaltă a executa convențiunea, când este posibil, sau să i ceară desființarea cu daune interese.
- Prin urmare, rău instanța de fond hotărăște că partea poate să ceră, pe cale principală, executarea unui contract de locațiune, deși această executare nu mai era posibilă, și admite, pe acest motiv, evacuarea terenului închiriat de către un terțiu, ieterpretând astfel greșit art. 1021 c. civil. (*Cas. I, 162/919*). 31-32 304

Adnotată de d-l avocat M. Apostoleanu .

11. În materie de locațiune, după art. 1423 c. c., dacă în timpul ocupațiunei imobilului închiriat sau arendat se strică în total prin caz fortuit, contractul este desființat de drept și locatorul descărcat de obligațiunea sa; dacă însă imobilul se distruge numai în parte, locatarul poate cere, după împrejurări, sau o scădere de preț sau rezilierea contractului.
- După art. 1439 c. c. contractul de locațiune se desființează când lucrul închiriat a pierit în totul sau s'a făcut netrebnic spre obișnuita întrebuințare.
- Aceste texte de lege reglementează, prin urmare, riscurile ce decurg pentru părți, când executarea contractului de locațiune a devenit imposibilă prin evenimente fortuite sau de forță majoră, care au distrus materialitatea lucrului închiriat.
- Faptul mobilizării, fiind un fapt personal al locatarului, adică subiectiv, nu obiectiv, el nu întrunește caracterele de mai sus, căci imobilul a rămas în ființă și e susceptibil de a fi întrebuințat pentru scopul pentru care a fost destinat.
12. Rechezițiunea totală a imobilului închiriat de către trupele dușmane de ocupațiune constituie o tulburare de folosință, care poate fi asimilată cu cazul fortuit sau cu forța majoră, de care se ocupă articolele 1423 și 1439 c. c. Când însă rechezițiunea s'a făcut din culpa

chiriașului, care a închis casa, a luat cheile cu dânsul și n'a lăsat nici o persoană a sa de încredere în imobilul închiriat, ci s'a refugiat cu toată familia în Moldova, el nu mai poate invoca nici cazul fortuit, nici forța majoră. (*C. Ap. Buc. II, 129 bis. 1919*) 31-32 311

13. Renunțarea trebuie să rezulte din fapte care nu lasă nici o îndoială, fiindcă pactul comisoriu expres este inserat într'un contract de închiriere în folosul exclusiv al proprietarului.

14. Ordonanța No. 161/917 a ocupantului prin care ridică parțial moratoriul și pentru o anumită categorie de chiriași, nu constituie o măsură ilegală, fiind dată pe temeiul art. 43 al regulamentului anexat convențiunei dela Haga, în scopul de a asigura ordinea și restabili viața publică; legalitatea ei dealmintrelea a fost recunoscută și prin Decretul-lege No. 1480 din 10 Decembrie 1917 art. 2 lit. e.

15. Art. 16 din legea măsurilor excepționale, care a fost interpretat de jurisprudență ca un mod de păsuire, nu implică renunțarea la un pact comisoriu expres, dealmintrelea Decretul-lege din 7 Martie 1919 a șters art. 16, iar Decretul-lege No. 3667 din 7 Septembrie 1919 a ridicat chiar dreptul instanței de a mai invoca din oficiu moratoriul.

16. Forța majoră nu există, întrucât plata se putea face prin ofertă reală, iar nu prin intențiunea de a plăti. Culpă apelantului de a nu fi făcut ofertă reală de plata chiriei, nu poate influența asupra pactului comisoriu expres.

Prin urmare, proprietarul (intimatul) este îndreptățit de a cere rezilierea contractului pe baza pactului comisoriu expres. (*C. Ap. Buc. III, 142/919*) 33-34 327

Contract de misitie. — Când este vorba de plata unui comision, contractul intervenit între părți este un contract nenumit, înrudit cu locațiunea de servicii, în care acel ce prestează servicii are obligația de a interveni pe lângă părți, ca una din ele să vândă și cealaltă să cumpere lucrul oferit spre vânzare. Această obligație din partea misitelui este de esență contractului de misitie. Deși este adevărat, că, în virtutea libertății convențiilor părțile pot conveni ca acela care prestează servicii să n'aibă și obligația de a stărui pe lângă vânzător și cumpărător ca vânzarea să se facă prin intermediul său, însă dacă tribunalul recunoaște unui re-reclamant dreptul la comision, prin aceasta tribunalul se referă la principiile care guvernează contractul de misitie.

Prin urmare, tribunalul stabilind că un asemenea contract a fost încheiat între părți, îl denaturează atunci când, pentru a obliga pe părât la plata comisionului, constată că părâtul n'avea obligația de a stărui ca vânzarea să se facă prin intermediul său. (*Cas. I, 14/917*) 8 83

Vezi și «Daune».

Contravenție la legea licențelor. — Din modul general de a se exprima la art. 1 și 16 din legea pentru suprimarea taxei de licență și înlocuirea ei prin taxa pe decalitr, rezultă că orice persoană, indiferent de calitatea sau profesiei ei, care ar vinde băuturi spirtoase, fără a poseda brevet, e pasibilă de amendă.

Când, dar, Trib. restrânge aplicațiunea textelor de mai sus numai la persoanele comerciante și adaugă ca element constitutiv al contravențiunei condițiunea ca contravenientul să

fie din aceia cari desfac obicinuît băuturi, dă o greșită interpretare ziselor texte, pe cari le violează și săvârșește un invederat exces de putere (Cas. III, 219/919). . . . 29-30 296

Contravențiuni. — Vezi „Legea măsurilor excepționale din 1916“, „Măsuri și greutăți“, „Taxe de înregistrare“.

Contravenție neflagrantă. — Vezi „Contravenție vamală“.

Creditor. — Vezi „Insolvabilitate notorie“.

Creanță. —

Croatii. — Vezi „Decretul 3693/918“.

Cum se poate dobândi autonomia și independența magistraturei. Monografie de d-l judecător N. Nichita. . . . 33-34 314

Contravenție vamală. — 1. În România monetele de aur austriace numite „lești“ nu pot avea curs legal, neavând valoarea lor determinată prin vreun tarif și nefiind nici fabricate după sistemul zecimal metric.

Deci introducerea lor în țară constituie o contravenție vamală. (Cas. Unite 1/919). . . . 4 41

2. O contravențiune vamală, săvârșită sub legea veche din 1905, dar descoperită și constatată sub legea modificatoare din 1916, are a se judeca potrivit regulilor de procedură și competență arătate de legea cea nouă, de oarece regulile de procedură și competență au, după principiile constante de drept, efect retroactiv.

Prin urmare, instanța competente să aplice amenda pentru aceste contravențiuni, chiar dacă ele nu au caracterul de flagrant delict, este administrația superioară a vamilor, iar nu Tribunalul, a cărui competență, în materie de aplicare a amenzilor a fost desființată prin legea dela 1916, pentru toate contravențiunile vamale, flagrante și neflagrante (Cas. III, 219/919) 27-28 200

Convenția dela Haga. — Vezi „Rechiziții“.

Convențiuni sau contracte. — Vezi „Contracte de închiriere“, „Comunitate de câștiguri“, „Dotă“, „Decretul-lege 1480/917“.

Convenție matrimonială. — Vezi „Comunitate de câștiguri“, „Dotă“.

Copil natural. — Vezi „Filiațiune“.

Curtea de casație. — În conformitate cu art. 525 pr. penală, Curtea de casație dă regulament de competență, numai în cazul când există conflict negativ sau pozitiv de jurisdicțiune între două sau mai multe instanțe judecătorești și cursul instrucțiunii este întrerupt.

În cazul când judecătorul de ocol și-a declinat competența pe motivul că faptul imputat inculpatului nu intră în cele prevăzute de art. 53 din l. j. o., iar Tribunalul, în urma apelului făcut de Parchet, în contra acelei cărți de judecată, a admis apelul și și-a declinat de asemenea competența pe motiv că nu se stabilește dacă este vorba de un delict de competența sa, și a înaintat dosarul Parchetului pentru noi cercetări, nu poate fi vorba de nici un conflict de jurisdicțiune și de nici o întrerupere a cursului justiției în sensul art. 525 pr. penală. (Cas. II, 957/919) . . . 14 144

Curte comună. — Vezi „Servitute de trecere“.

Curatelă. — Vezi „Tutelă“.

Curte cu jurați. — Vezi „Jurați“.

D

Daune:

2. Comitenții.
7. Competență.

3. Constatarea daunelor.
4. Culpă.

1. Funcționari publici.

1. Greșeala.

6. Lucrare de edilitate.

8. Mandatar legal.

2. Ministerul de Război.

6. Persoana morală.

2. Prepus.

5, 6. Primar.

4. Răspundere.

9. Repararea imobilului.

2. Stăpânii.

8. Tutore.

1. Regula stabilită de art. 998 c. civil fiind generală, funcționarii publici sunt și ei răspunzători de pagubele ce aduc prin greșala lor în îndeplinirea funcțiunilor cu care sunt investiți, afară bine înțeles de excepțiunile cari sunt prevăzute anume de lege. (Cas. I, 29/919) . . . 2 23
2. Conform art. 1000, al. 3 c. civil, stăpânii și comitenții sunt răspunzători de prejudiciul cauzat de servitorii și prepușii lor în funcțiunile ce li s'au încredințat.

Pentru a fi loc la despăgubirile menționate de acest text, este necesar a se constata că, între cel ce a săvârșit faptul și persoana dela care se reclamă despăgubirile, să existe un raport de dependență dela comitent la prepus, singur acest raport fiind de natură a fixa responsabilitatea comitentului, fie din cauza neprevăderii sale în alegerea persoanei, căreia i-a încredințat serviciul, fie din lipsa de supraveghere a modului cum se comportă în exerciciul funcțiunei, și a determina astfel o legătură directă dela cauză la efect.

Prin urmare, Ministerul de Război român nu poate fi răspunzător decât de faptele soldaților armatei române, iar nu și de faptele soldaților armatelor aliate. (Cas. II, 1010/919). . . 5 48

3. Din termenii întrebuițați de legiuitor, nu rezultă că acesta ar fi recunoscut prin Decretul-lege No. 1191 din 17 Mai 1918, daunele de orice natură suferite în timpul războiului, întrucât suszitul decret se ocupă numai de stricăciunile și daunele referitoare la proprietățile private, pentru care prescrie anume modul în care au a fi constatate. (Cas. II, 1010/919) . . . 5 48
4. Pentru ca cineva să poată fi tras la răspundere pentru un delict sau quasi-delict civil, e nevoie de următoarele condițiuni: 1. să fie vorba despre un fapt ilicit, adică de o culpă; 2. acea culpă să fi cauzat o daună materială sau morală; 3. faptul să poată fi imputat autorului său, adică persoanei chemată a răspunde în justiție.

5. O persoană morală (Primăria unei comune urbane) având o voință legală, este responsabilă de actele reprezentanților săi, care ar avea calitatea de a lucra în numele ei.
6. Primarul unei comune urbane răspunde personal pentru prejudiciul adus unui particular prin o lucrare de edilitate executată în afară de lege. 9-10 98
7. Potrivit dispozițiunilor art. 30 legea judecătorilor de ocoale, în materie de executare de contracte, judecătorul de ocol este competent a judeca atât cererile ce privesc executarea, anularea sau rezilierea contractelor de locațiune, formând obiectul principal al acțiunei, după normele fixate de text; cât și daunele izvorâte din culpa locatarului, oricât de mari ar fi ele, în baza puterii de cohesiune dintre ambele acțiuni, trasă din principiul „accessorium sequitur principale“.

8. Tutorele este mandatar legal al minorilor, în această calitate nu poate face decât acte de administrație; orice acte de dispoziție comise de el, excedând cadrul atribuțiunei sale, și neîmbrăcând bunăoară forma unui delict sau quasi-delict civil, pentru care, nu sunt ținuti respon-

sabili minorii, decât cu singura condiție ca fapta tutorului să folosească minorilor, în care caz cei de al treilea se pot porni cu acțiune de „in rem verso” contra minorului.

9. Locatarul urmând să repare daunele cauzate imobilului închiriat, conform art. 1434 al 2 c. civ., și acelea provenite din culpa persoanelor familiei sale: mama tutricea legală a minorilor locatari, și care locuiește imobilul închiriat, este obligată în atare calitate, să desdanneze pe locator de stricăciunile aduse imobilului prin fapta ei personală. (*T. Tecuci*, 4 Aug. 919) . 29-30 287

Debitor. — Vezi „Insolvabilitate notorie”.

Deconfitură. — Vezi „Insolvabilitate notorie”.

Decretul-lege 2790/916. — Dispozițiile prevăzute în decretul 2790 din 15 August 1916 în legea din 21 Decembrie 1916 (votată la Iași) și în decretul-lege 3617 din 13 Decembrie 1918, referindu-se la același fel de transacțiuni și luând măsuri în vederea ocrotirii acelorasi interese, periclitate prin starea de război, urmează a fi considerate ca un tot și, ca atare, dispozițiunile lor se completează reciproc, astfel că decretul 3617 din 13 Decembrie 1918, ultimul dat în această materie, constituie o completare a celui dintâi și, deci, urmează a avea aplicațiune dela data acestuia, adică dela intrarea în război a țării noastre.

Prin urmare, decretul lege 2790 din 15 Aug. 1916, ca și legea dela 21 Decembrie 1916, având aplicațiune în Craiova la data când recurenții au cumpărat dela inamic mărfurile în chestiune, Statul a fost în drept să considere ca inexistentă cumpărarea făcută de dânsii, să sequestreze și să ridice mărfurile din depozitele arătate (*Cas III*, 325/919) 20-21 299

Decretul-lege 3902/918. — Vezi „Încetățenire”.

Decretul 2798/916. — Decretul No. 1626/918, care a întins și în Basarabia aplicarea Decretului 2798/916 pentru declararea stărei de asediu în România, și Decretul No. 1730/919 care a introdus în Basarabia aplicațiunea legii penale română, au abrogat implicit legile penale ruse în vigoare la epoca alipirii Basarabiei. (*Cas. II*, 950/919) 15 155

Vezi și „Competință”.

Decretul-lege cu privire la anexarea Bucovinei — Vezi „Naționalitate”.

Decretele legi 3104 și 3170/916. — Vezi „Contencios Ad tiv” și „Contestație”.

Decretul-lege 2199/919. — Vezi „Contencios Administrativ”.

Decretul-lege 3170/916. — Vezi „Legea măs. excepționale”.

Decretul 3603/918. — 1. Croații fiind de origină jugo-slavă, sunt considerați ca supuși ai unui Stat aliat cu noi și, deci, au dreptul de a face contestațiune conform art. 1 al. 3 din Decretul-lege 3603/918.

2. Anularea actelor de înstreinare și trecerea bunurilor sub administrația și folosința Statului, se operează de drept, în baza unei prescripțiuni juris et de jure, nesusceptibilă de probă contrarie și întemeiată pe abuzul sau spoliatiunea a cărui victimă a fost statul sau particularul în imposibilitate a și apăra drepturile și avutul în timpul ocupațiunii forțate a inamicului.

Singura condițiune ce se cere pentru această prezumțiune să se aplice, este numai ca actul să fi fost făcut de inamic, direct sau indirect (Decret 1480/917) sau de bună voe, chiar fără autorizația directă și oficială a anto-

rităței ocupante, însă de supuși dușmani sau instituțiuni cari s'au creiat în timpul ocupațiunii și pentru cari există de asemenea prezumțiuni că au făcut acte cari au sprijinit activitatea financiară și economică a inamicului (Decret 3603/918).

3. Deși convențiunile încheiate prin bună învoială în timpul ocupațiunii sunt valide, totuși ele intră sub dispozițiunile decretului-lege 3603/918, atunci când puterea ocupantă a intervenit la confecționarea actului. (*T. Gorj*, II, 1/912) . 8 82

4. Prin art. 1 din decretul-lege No. 3603/918, bunurile, ce formează obiectul transacțiunilor de proprietate, cari constituiesc orice fel de drepturi privitoare la petrol, mine, păduri etc. efectuate în timpul ocupațiunii în teritoriul vremelnic ocupat, făcut direct de supușii statelor dușmane, în folosul lor sau al statului lor, sau de români sau de supuși ai statelor aliate sau supuși români, fiind declarate nule sau neexistente, iar prin decretul-lege No. 1480 din 9 Decemb. 1917, publicat în *Monitorul Oficial* No. 216 din 16 Decembrie 1917, toate aceste bunuri de la data menționatului decret și până în șase luni de la data încheierii păcii generale, intră de drept sub administrarea, conservarea, exploatarea și folosința deplină a Statului român.

Conform al e de sub art. 1, numai românii și supușii statelor aliate, care pretind că astfel de acte referitoare la bunurile lor nu ar intra în categoria celor enunțate la al. i de sub articolul 1, pot face contestație în modul și cu procedura stabilită în acest text de lege.

5. Apelantul dobândind calitatea de cetățean român în propriul său folos, iar nici decum pentru a sprijini activitatea inamicului, în teritoriul ocupat, el nu intră în prevederile decretului No. 1480/917 și deci, cumpărările făcute de dânsul rămân valide (*C. ap. București II*, 133/919) 33-34 327

Decretul-lege 1191/918. — Vezi „Daune”.

Decretul lege 1480/917. — 1. Decretul-lege 1480 din 1917 a izvorât din necesitatea de a se înlătura efectele actelor abuzive săvârșite de inamic atât față de cererea Statului român cât și de aceea a particularilor, a cetățenilor români, și s'a avut în vedere atât actele abuzive săvârșite direct de către autoritatea inamică ocupantă, cât și acele comise indirect de aceasta prin interpușii săi. În ambele cazuri, însă, este evident că legiuitorul a înțeles să declare nul și inexistent actul emanat dela inamic, fie că la săvârșit singur și direct, fie că s'a servit de ajutorul interpușilor săi. În toate cazurile inamicul trebuie să fie autorul actului abuziv, comis cu s'au fără ajutorul unui alt agent.

Prin urmare, când o persoană particulară s'a servit de autoritatea ce-i conferă relațiunile sale de prietenie sau de afaceri cu inamicul, și abuzând de această situațiune a violentat voința unei alte persoane, pentru a-i smulge un consimțământ, la o convențiune, care evident îl prejudicia, în acest caz nu poate fi vorba de abuzul inamicului ca autoritate ocupantă, căci nu el este subiectul, nu el este autorul care direct sau indirect s'ar fi pronunțat ordonat sau executat un asemenea act în prejudiciul părții lezate.

2. În ipoteza când actul abuziv este săvârșit de o persoană particulară pentru ca Decretul-

lege 1480/917 să-și producă efectele, trebuie să se stabilească că acea persoană nu a avut rolul subiectiv ci că a fost numai instrumentul, interpusul inamicului, cu alte cuvinte că inamicul s'a servit de acea persoană pentru îndeplinirea scopurilor sale, iar nu dânsa de inamic, pentru realizarea vreunui beneficiu.

În acest din urmă caz, calea părții lezate îi este deschisă de procedura dreptului comun, ale cărei principii nu pot admite existența unei convențiuni lovită de nulitatea capitală a lipsei de consimțământ, iar nu calea sumară a Decretului-lege 1480/917 care nu și poate avea aplicațiunea (T. If. III, 15 Iulie 919).

3. Art. 2 și 3 din Decretul-lege 1480 10 Decembrie 1917 nu pot să-și găsească aplicațiunea decât numai în cazul când ar fi vorba de o urmărire silită, nu și în cazul când un chiriaș s'ar fi refugiat în timpul ocupațiunii dușmane și reântorcându-se, fără a fi plătit chiria datorită, cere pe calea art. 66 bis. Pr. Civilă a fi repus în imobilul ce avea închiriat și al cărui contract expirând dela Aprilie 1917 casa fusese ocupată de altă persoană. (Cas. I, 152/919).

Vezi și «Ordonanțe prezidențiale» și «Autoritate de lucru judecat».

Delicte și Quasi delicte. — Vezi „Daune”.

Demență. — Pentru a se anula un act sinalagmatic făcut înainte de publicarea interdicțiunii, pentru motivul de demență, conform spiritului legii, doctrinei și jurisprudenței noastre, trebuie a se dovedi starea aceasta de demență chiar în momentul formării actului, pentru că legiuitorul nostru nu a reprodus art. 503 din codul francez, care cere dovada notorietății demenței înainte de interdicțiune.

Prin urmare, din actele și desbaterile procesului reeșind în mod învederat că vânzătorul în momentul facerii actului era dement și deci neputându-și exprima consimțământul, — un element esențial de existență a contractului sinalagmatic, — contractul de vânzare urmează a fi declarat nul. (T. Romanați, 51/919).

Depoziție nulă. — Vezi „Martori”.

Deschiderea acțiunii publice. — Vezi „Măsuri și greutăți”.

Desfacerea asociației. — Vezi „Firmă comercială”.

Domiciliu. — Prin derogare dela normele de drept comun, cuprinse în art. 87 și urm. cod civil, și spre a se împiedeca eludările posibile, legiuitorul prin art. 1 al. e din legea impozitului fonciar fixând acest impozit la 13% pentru proprietarii domiciliați în străinătate, precizează că prin „domiciliu în străinătate” el înțelege nu domiciliul legal, ci locuința obișnuită.

Când dar se constată că locuința obișnuită a soțului proprietarei femei este în străinătate, instanța de fond este în drept și obligată, pe baza prezumțiunii legale, că soția locuiește cu bărbatul, să tragă concluziunea necesară că și locuința obișnuită a femeii este tot în străinătate, indiferent dacă domiciliul lor legal este în țară sau în străinătate. (Cas. III, 116/919).

Dotă. — Obligațiunea impusă de lege prin art. 708 pr. civilă a transcrierii convențiunilor matrimoniale într'un registru anume destinat pentru aceasta și ținut la grefa fiecărui tribunal, nu e decât un mijloc de publicitate, menit să aducă la cunoștința celor de al treilea conținutul acelor convenții, în scopul de a-i pune la adăpost să contracteze asupra unor bunuri lovite de indisponibilitate prin adoptarea regimului dotal.

Din combinarea art. 1228 c. civil cu art. 708 și urm. pr. civilă, rezultă învederat că formalitatea transcrierii este cerută sub pedeapsă de nulitate; că, deși nu poate fi vorba de o nulitate radicală a actului, această formalitate nefiind cerută pentru validitatea convențiunilor între soți, totuși întrucât legea o cere în vederea apărării intereselor celor de al treilea, urmează că convențiunea matrimonială trebuie privită ca inexistentă față de dânsii cât timp nu s'au îndeplinit cerințele prevăzute expres de lege în interesul lor. (Cas. I, 48/919).

Vezi și «Imobil dotal» și «Sechestru asigurător».

Dreptul de apărare. — Instanțele de fond sunt suverane a respinge o cerere de amânarea procesului solicitată de parte pe motivul că-i lipsește avocatul, fiind mobilizat. (Cas. I, Iași 2/917).

Drepturi câștigate. — Vezi „Autoritate de lucru judecat”.

Dreptul de grevă. — Darea de seamă a conferinței d-lui E. C. Decusară, de d-l V. Anghelevici.

Drept real mobilier. — Vezi „Concesiuni petrolifere”.

Drepturi patrimoniale. — Vezi „Contract de închiriere”.

Drept de retenție. — Vezi „Vânzare”.

E

Efect retroactiv. — În materie de procedură legile au totdeauna efect retroactiv. (Cas. I, 131/919).

Efectele rechiziției. Monografie de d-l Președinte D. Hozoc.

Embatic. — 1. Distrugerea viei în embatic, din cauză de forță majoră, cum este filoxera, nu atrage de drept desființarea embaticului, ci judecata, după reclamația proprietarului, apreciind împrejurările, este datorare să acorde embaticarului termen pentru replantarea viei și numai în caz când nu se va conforma acestei îndatoriri, să declare contractul desființat. (Cas. I, 553/914).

Adnotată de d-l Prof. St. Longinescu

- Embaticul este un contract cu caracter de perpetuitate, care a fost menținut de codul civil, însă reglementarea lui se va face după principiile stabilite de codul Caragea (art. 1415 cod. civil și art. 5 cap. V part. III, cod. Caragea).
- Din împrejurările că embaticarul nu a replantat terenul cu vie, și că a cerut să fie scăzut cu taxa de filoxeră, și din faptele că embaticarii au muncit terenul dat cu embatic, prin acte de învoială agricolă, nu rezultă că ei au renunțat la contractul de embatic. Renunțările sunt de strictă interpretare, nu se pot presupune, ci trebuie făcute în așa mod încât să nu dea naștere la îndoială.

- Chiar dacă, prin imposibil, s'ar putea admite că aceste renunțări tacite au condus la desființarea contractului de embatic, totuși acest consimțământ tacit nu este valabil deoarece a fost smuls din eroare, eroare care constă în credința greșită a embaticarului că contractul de embatic s'a desființat odată cu distrugerea viei de filoxeră, iar ca consecință a consimțământului viciat prin eroare, este că contractul continuă să existe. (T. Dolj I, 268/916).

Adnotată de d-l Prof. St. Longinescu

- Natura dreptului bezmănarului la Romani era un drept real cu caracter de perpetuitate. Acest

caracter l'a păstrat în decursul veacurilor și din dreptul roman a trecut în legiuirea Caragea cu acelaș caracter de perpetuitate și de drept real imobiliar.

6. Obiectul embaticului este însăși pământul și aceasta rezultă din origina embaticului, care era concesiunea unui pământ gol și sterp, pentru un termen lung, cu scopul ca concesionarul să beneficieze de el îmbunătățindu-l cu construcțiuni și plantațiuni. Acelaș caracter l'a păstrat și sub legiuirea Caragea. Faptul că embaticul s'a creat pentru plantarea terenului cu vie, nu poate schimba în nimic din caracterul de perpetuitate al embaticului, deși plantațiunea s'a distrus în urmă prin vreo împrejurare oarecare.
7. Din împrejurările că embaticarul nu a replantat via distrusă, și nici nu a luat măsurile necesare pentru replantare, nu rezultă implicit că a renunțat în mod tacit la contractul de embatic. Renunțările sunt de strictă interpretare nepunându-se deduce pe cale de interpretare a voinței părților. ci numai din declarațiuni exprese care ar implica necesarmente ideea unei renunțări (*J. Segarcea 215/915*) . . . 19 195

Adnotată de d-l Profesor St. Longinescu

Emblemă. — Vezi „Firmă Comercială”.

Erede aparent. — În conflictul de drepturi între adevăratul proprietar și un terțiu achizitor de bună credință, trebuie să triumfe maxima: *Error communis facit jus. contra reguli de drept: Nemo plus juris transferere potest.* care este în contradicție cu noțiunea de echitate și de ordine socială.

Atât eroarea cât și buna credință a terțiului achizitor sunt chestiuni de fapt, cari scapă cenzurii Curții de casație. (*Cas. I, 75/919*). . . 7 72

Examen de capacitate. — Vezi „Magistrat”.

Excepțiuni de fond. — Vezi „Apel”.

Excepție de nevaloare. — Lipsa de mandat din partea celui care în numele altuia face o opoziție, e o excepție peremptorie de fond, un mijloc de apărare propriu zis iar nu o excepție de nulitate de procedură în sensul Art. 735 și 111 pr. civ., fiindcă această excepție purcede nu din însăși forma procedurală greșită a petiției de opoziție, ci din cauza anterioară, independentă și streină de forma materială a acestei petiții, și anume din inexistența dreptului în puterea căruia opoziția a fost făcută.

Prin urmare o atare excepție — fine de nevaloare mai propriu numită — poate fi invocată în orice stadiu al procesului, chiar după intrarea în fond. (*T. R. Sărat, 30 Ianuarie 1915*) . . . 12 119

Exces de putere. — Vezi „Contravenție la legea bănturilor spirtoase”.

Excluderea asociațiilor. — Vezi „Societate cooperativă”.

Expropriere. — 1. Din felul cum e redactat art. 58 din legea de expropriere rezultă că legiuitorul nu a prescris, pentru instanțele chemate să acorde indemnizațiunea de expropriere, un număr limitat de reguli și elemente de apreciere după care s'a fixat quantumul indemnizațiunei, ci enumerând cu titlu de exemple unele din aceste elemente mai uzuale, a lăsat instanțelor facultatea de a recurge și la altele cu respectarea, bine înțeles, a principului general constant, de a motiva pentru ce își fac convingerea într'un fel sau altul.

Prin urmare, când instanța de fond discută

elementele de apreciere ce i se pun de părți la dispoziție, sau pe cari i le procură singură prin descindere la fața locului motivând și arătând considerațiunile pentru care unele din acele elemente contribuiesc a-i da o apreciere mai justă a stărei de fapt de cât altele, deciziunea sa nu poate fi atacată pentru exces de putere sau violare de lege, iar fixarea în acest mod a indemnizațiunei și a daunelor rezultate din expropriere fiind făcută în spiritul și după prescripțiunile art. 58, scapă sub raportul aprecierii în fapt, de controlul Curții de Casație.

2. Prin expresiunea „în momentul exproprierei” din art. 57 citat, legiuitorul nu a putut înțelege de cât momentul exproprierei efective, adică acela în care proprietatea trece de fapt în domeniul public prin depozitarea celui expropriat, căci numai astfel indemnizațiunea se consideră ca justă și echitabilă în sensul art. 19 din constituție. (*Cas. III, 251/919*). . . 14 144

3. Când se expropriază în întregime o moșie, proprietatea unei instituțiuni de binefacere, conform art. 5 din decretul-lege de expropriere din 16 Decembrie 1918, recursul declarat de Primăria respectivă, fiind lipsit de interes, urmează să fie respins, întrucât soluțiunea dată de instanța de fond nu-i mai poate aduce nici un prejudiciu, față de un decret-lege care a expropriat în întregime moșia proprietarului (*Cas. I, 148/919*). . . 23 24 248

Expunerea de motive și ante proiectul pentru îmbunătățirea soartei magistraților și a funcționarilor judecătorești, de d-nii avocați H. Friedman, N. Părvulescu și I. Verzea. 31-32 300

Expulzare. — Vezi „Ordonanța presidentială”.

F

Faliment. — Debitorul concordatar chemat în judecată posterior concordatului de unul din creditorii săi concordatari, pentru plata integrală a creanței, dacă nu se prezintă spre a face vreo obiecțiune, este presupus că voește și consimte să plătească integral creanța, ceea ce dânsul poate să facă în mod valabil. Prin urmare hotărîrea definitivă obținută de creditor în acest scop, constituie pentru dânsul un titlu deosebit de creanță, nesupus efectelor concordatului, și tribunalul nu poate pe cale de contestație la executare să reducă plata creanței la cota concordatară, căci ar viola autoritatea lucrului judecat. (*Cas. II, 36/916*). . . 18 183

Fals. — 1. Dacă judecătorul a omis să facă interpelarea prevăzută de art. 164 pr. civ., părții care produce actul declarat fals, aceasta nu împiedică pe ministerul public de a urmări falsul atunci când s'ar stabili că cu bună știință partea s'a servit de actul fals

Prin urmare, din moment ce este stabilit că inculpatul a declarat judecătorului de instrucție că se servește de act dânsul nu mai poate în fața instanțelor de judecată să revie asupra acestei declarațiuni pe singurul motiv că n'a fost interpelat în instanța civilă dacă voește a se servi de act. (*Cas. II, 730/916*). . . 1 11

Filiațiune. — După sistemul codului civil mijlocul de dovadă normal al filiațiunii naturale este recunoașterea voluntară emanată de la mamă; nici un text n'a dispus că pentru copii naturali filiațiunea lor se face prin act de naștere. Actul

de naștere al unui copil, fie natural, fie legitim, nu dovedește decât nașterea și data ei.

Actul de naștere nu poate servi ca un titlu copilului natural pentru a si dovedi filiațiunea și de aceea recunoașterea mamei este necesară.

Prin urmare, re-mnoașterea prin actul de căsătorie a copilului natural, emanată dela mamă, este suficientă pentru dovada calității de copil natural, și deci el poate să vie prin reprezentare la succesiunea mamei sale în calitate de copil al acesteia. (C. ap. București III, 143/919). 31-32 311

Filoxeră. — Vezi „Embatic”.

Firmă comercială. — Emblema unei firme comerciale, ca și marca unui produs industrial, nu constituie altceva decât semnul de distincțiune, de individualizare a firmei sau produsului industrial, semn a cărui alegere nu comportă o sfortare intelectuală deosebită și de așa natură încât să fie asimilată cu producerea unei opere de artă sau literatură.

Prin urmare, odată radiată firma unei case comerciale, emblema ei cade în domeniul public, putând fi adoptată de ori-cine prin înscrierea ei, cu condițiunea de a nu fi fost adoptată anterior de o altă persoană. (Cas. III, 254/916). 2 24

Flacăra prefurilor. — Vezi „Rechiziții”.

Forța majoră. — Vezi „Contract de închiriere”.

Frontieră. — Vezi „Contrahndă”.

Funcționar C. F. R. — Vezi „Mobilizați”.

Funcționari publici. — Vezi „Daune”.

Furt. — Faptul unui prevenit care consistă din reținuțiunea frauduloasă a lucrului altuia, pe care l'a primit în urma unei remiteri justificată de necesitate, care a avut loc într-o operațiune de plată fără știerea proprietarului, de care prevenitul a profitat cu știință și în mod fraudulos, constituie o sustragere frauduloasă care intră în prevederile art. 306 c. p. (T. Brăila I, 6 Iunie 919). 25-23 263

G

Grefier. — Conform art. 57 din legea de organizare judecătorească, grefierul sau în lipsă ajutorul său trebuind, sub pedeapsa nulității hotărârei, să contrasemneze jurnalele, minuta și hotărârea, prin aceasta se vizează numai persoana grefierului sau ajutorului care a luat parte la debaterile procesului și căruia îi incumbă sarcina de a redacta procesul-verbal al ședinței, iar nu orice alt grefier sau ajutor de grefă care întâmplător s'ar găsi în cancelarie. În caz de îmbolnăvire a grefierului, instanța e datoare să amâne pronunțarea și numai în caz de împiedicare absolută, ea se va putea completa cu'n alt grefier, procedând la noi debateri. 4 44 (Cas. II, 675/919).

Greva funcționarilor judecătorești. Monografie de d-l Decan Dem. I. Dobrescu. 25-23 262

Greva de la Justiție. Monografie de d-l St. Leon. 31-32 300

H

Hotărâri desăvârșite. — Hotărârile desăvârșite ale înaltului Divan, conform art. 324 Reg. org. pentru a se putea pune în lucrare, trebuiau să fie întărite de Domn, chiar când acele hotărâri erau provocate după cererea lui. (Cas. I, 54/919). 15 155

Hotărâre nedesăvârșită. — Încheierea prin care Trib. încuviințează admiterea execuției provizorie fiind susceptibilă de atac, conform art. 338 Pr. civilă, odată cu hotărârea asupra fondului, nu poate fi atacată cu recurs în Casație

decât după ce se va fi dat hotărârea definitivă asupra pricinei. (Cas. I, 165/919). 25-23 234

Hotărâri de sine stătătoare. Monografie de d-l avocat V. Potârnică. 16-17 173

Hotărâre nemotivată. — Autoritatea comunală este singura în măsură să certifice proprietatea vitelor din comună, întrucât posedă registrele respective de cadastru și mutațiuni de proprietate a vitelor și liberează bilete cu care acei ce le negociază legitimează posesiunea lor.

Când Tribunalul înătură un asemenea certificat numai pentru că ar fi dat de comlezență, fără să arate însă din ce anume și a făcut această convingere, pronunță o hotărâre nemotivată și deci casabilă. (Cas. I, 135/919). 14 14

I

Impăcarea părților în penal. — Vezi „Acțiune publică”.

Imprumut. — Vezi „Urmărire silită”.

Imobil dotat. — Ipotecarea și ca consecință vânzarea imobilului dotat trebuie autorizată de tribunal, chiar și atunci când se face pentru stingerea unei ipoteci anterioare și pentru care se obținuse autorizarea, când se constată că actul de ipotecă, făcut cu al doilea creditor, nu cuprinde declarația de subrogare prescrisă de art. 1107 c. civil (Cas. I, Iași 2/917). 1 10

Încărcător. — Vezi „Cănită de vas”.

Încălcările pământurilor țărănești. Monografie de d-l judecător Corneliu Th. Măiorescu 27-28 270

Încetățenire. — 1. Rechiziționarea unei persoane, în timp de război, fiind obligațiunea impusă acelei persoane de a presta un serviciu în afară de serviciul militar propriu zis, nu poate fi considerată ca o mobilizare care se efectuează în vederea serviciilor și obligațiunilor militare. Deci, rechiziționarea nu poate conferi unei persoane dreptul de a invoca beneficiile decretului-lege de încetățenire în ce privește pe mobilizați. (Cas. III, 15/919). 5 52

2 Conform art. 2 al. 2 din decretul-lege de încetățenire, văduvele și copiii minori ai decedaților mobilizați, beneficiază de plin drept de cetățenia română.

E inutilă și fără interes cererea adresată justiției pentru valorificarea unor astfel de drepturi. (Cas. II, 39/919). 12 117

3. Conform art. 2 alin. b din decretul-lege No. 3902/918 văduvele și copiii legitimi minori ai decedaților mobilizați, beneficiază de plin drept de cetățenia română.

Este inutilă deci o recunoaștere a acestei calități, de către tribunal, care de altfel n'are nici cădere. Prin asemenea formalități s'ar impune obligații neprevăzute de lege. (T. Te-leorman, 16/919). 12 119

Inculpat. — Vezi „Acțiune publică”.

Infracțiuni comise la codul silvic. — Vezi „Codul silvic”.

Infracțiuni distincte. — Chestiunea de a se ști dacă mai multe fapte imputabile unui inculpat, constituiesc infracțiuni distincte, sau o singură infracțiune, este o chestiune de fapt, pe care instanța de fond o rezolvă în mod suveran, de oarece numai această instanță poate constata dacă există o singură rezoluție criminală în concepțiunea și în scopul urmărit de delincent. (Cas. II, 726/919). 5 52

Infracțiune penală. — V. „Ocupațiunea dușmană”.

Inscrierea sentinței de divorț. — Vezi „Ordonanță prezidențială“.

Insolvabilitate notorie. — 1. Nu poate fi vorba de insolvabilitate notorie în sensul art. 1025 C. civil și 382 al. d. pr. civ. din simplul fapt al neplății la termen a ratelor unei datorii contractată printr'un singur act de creanță și către un unic creditor și care creanță se găsește garantată cu privilegiul vânzătorului prevăzut de art. 1737 al. 1. C. civil.

2. Creditorului, care afirmă insolvabilitatea debitorului și cere decăderea sa din beneficiul termenului prevăzut în contract, îi incumbă sarcina facerii dovezii, pe baza principiului din art. 1169 C. civil: că cel ce face o propunere în justiție, trebuie să o dovedească, iar nu debitorului să facă dovada solvabilității sale. (C. Craiova II, 205/915). 3 28

Adnotată de d-l N. Stănescu

Instituție de utilitate publică. — Vezi „Expropriere“.

Interdicție. — Vezi „Demență“.

J

Jugo-Slavii. — Vezi „Decretul 3603/918“.

Judecător de Ocol. — Vezi „Competință“.

Jurați. — 1. Precugetarea și pândirea fiind două circumstanțe agravante deosebite ale crimei de omor, fiecare din ele trebuie să facă obiectul unei cesiuni deosebite la Jurați.

2. Când acuzatul cere a se pune juraților chestiunea provocării, Curtea nu-i poate respinge cererea, sub cuvânt că această scuză nu ar rezulta din dezbateri și din depunerile martorilor, căci în această privință numai jurații sunt în drept să se pronunțe fără nici un control prealabil al Curții. (Cas. II, 667/916). 1 11

3. Este complexă chestiunea pusă juraților în care se cuprind atât elementele tâlhăriei simple prevăzută de art. 317 c. penal cât și circumstanțele îngreunătoare prevăzute de art. 318 al. 1 și 2 și 320 c. penal, și deciziunea este casabilă în așa caz, deoarece prin acest mod de a se pune chestiunea, jurații au fost puși în neputință să delibereze și să pronunțe asupra fiecărei circumstanțe de fapt. (Cas. II, 531/916). 2 23

4. Când dezbaterile unui proces la curtea cu Jurați sunt de natură să aducă atingere ordinii sau moralei publice, se poate ordona ca ședința să fie secretă, aceasta însă numai în ce privește dezbaterile, care se consideră că terminate când după depunziunile martorilor s'a dat cuvântul și au fost ascultați partea civilă, procurorul și apărătorul ori acuzatul în apărare.

Prin urmare, rezumatul președintelui și tot ce mai urmează este în afară de dezbateri și ca atare rămâne supus la regula generală a publicității. (Cas. II, 750/916). 3 35

5. Art. 320 din proc. penală austriacă autoriză a se pune juraților o întrebare corespunzătoare (subsidiară) atunci când din împrejurările cauzei ar rezulta că faptul de care acuzatul este culpabil ar constitui numai o tentativă, iar nu crimă sau delict, sau ar putea fi privit numai ca complice iar nu ca autor principal (făptuitor), destul numai că legea ce urmează a se aplica să nu fie mai aspră decât aceea invocată în actul de acuzare.

Intrucât președintele nu a făcut decât să

precizeze calitatea juridică a acuzatului, astfel cum reținea din circumstanțele procesului, păstrând în substanță materialitatea faptului învinuit și dându-i calificarea legală, nu poate fi vorba de violarea art. 267 pr. penală austriacă (Cas. II, 1456/1919). 33-34 323

Vezi și „Scuză legală“.

L

Lacunele și defectele în organizarea sistemului nostru civil de garanții reale.

Monografie de d-l prof. Alex. Cerban 21-24 233

Lacunele noii legi electorale. Monografie de d-l Consilier Sava Christescu. 23-24 245

Legea burselor. — 1. În calcularea termenului de 48 ore prevăzut de art. 53 din legea burselor, peste care nu se poate amâna pronunțarea hotărârii arbitrilor, trebuie a se avea în vedere momentul când judecătorii, considerând desbaterile închise, au putința de a începe deliberarea și studierea actelor și memoriilor prezentate de părți.

Deci, când instanța de fond fixează o zi pentru pronunțarea hotărârii obligând pe părți a depune memoriile scrise, desbaterile nu se consideră terminate decât în momentul depunerii memoriilor, căci din acest moment judecătorii au putința de a delibera și studia tot ce se referă la pricină, astfel că dacă hotărârea s'a pronunțat înăuntrul celor 48 ore dela depunerea memoriilor, ea se consideră a fi pronunțată în termenul legal.

2. Deciziunile camerei arbitrale, după art. 53 din legea burselor, trebuiesc redactate și motivate în termen de 3 zile dela pronunțare, sub pedeapsă de nulitate. Aceasta nu înseamnă că înăuntrul celor 3 zile acele hotărâri trebuiesc numai deosebite semnate de către toți judecătorii, ci e suficientă semnătura președintelui, căci legea dacă cere un termen scurt pentru redactare, aceasta o face pentru a pune cât mai repede la dispoziția părților considerentele hotărârii, ca cei interesați să poată uza de dreptul de recurs. Neapărat că, dacă considerentele, redactate în cele 3 zile, s'ar schimba ulterior cu ocazia semnării judecătorilor retardatari, partea poate invoca, în acest caz, nulitatea hotărârii ca fiind redactată sau motivată peste termenul legal. (Cas. III, 170/919) 31-32 313

Legea avocaților. — Vezi „Acțiune disciplinară“ și „Apărător“.

Legea consolidărilor petrolifere. — Vezi „Concesiuni petrolifere“.

Legea contabilității Statului. — Vezi „Casa de Depuneri“.

Legea Curții de casație. — Vezi „Contencios administrativ“ și „Recurs“.

Legi de procedură. — În materie de procedură legile au totdeauna efect retroactiv. (Cas. I, 131/919). 18 188

Legea exproprierei. — Vezi „Expropriere“.

Legea impozitului funciar. — Vezi „Domiciliu“.

Legea de organizare judecătorească. — Vezi „Grefier“ și „Compunerea Curții cu jurați“.

Legea măsurilor excepționale din 1916. —

1. Înaintarea, peste termenul fixat de art. 29 legea măsurilor excepționale, a proceselor verbale de constatarea delictelor, către Judele de Ocol, nu constituie o cauză de nulitate a acestor acte, deoarece scurtimea termenului nu este prevăzută ca o condițiune esențială necesară

validității procesului verbal sau condamnățiunei, ci ca o măsură pentru cât mai grabnică reprimare a delictelor prevăzute de suszisa lege. (Cas. II, Iași, 114/917)

2. Pentru ca să existe contravențiunea prevăzută de art. 30 legea măsurilor excepționale, se cere a se constata că prin sustragerea din consumațiune sau acapararea alimentelor de primă necesitate sau a obiectelor de o trebuință curentă și obișnuită, s'a adus o vătămare intereselor publice.

Așa dar, faptul de a fi cumpărat un număr de câteva pâini spre a le vinde cu un preț mai ridicat decât cel fixat de autoritățile competente, nu intră în prevederile mai sus citatului articol, ci sub acelea ale art. 28 din aceeași lege, care prevede penalitate pentru depășirea prețurilor maxime.

Prin urmare, cu drept cuvânt tribunalul, prin efectul devoluriv al apelului, a schimbat calificarea dată faptului la prima instanță. (Cas. II, Iași, 98/918)

3. Art 35 al. ultim din legea chiriilor din 6 Apr. 1916, consideră ca contravențiune orice spor de chirie și prevede ca sancțiune pe lângă reducerea chiriei și o amendă egală cu sporul pe un semestru în folosul Familiei Luptătorilor, amendă care are un caracter penal.

Când însă sporul chiriei s'a făcut pe baza unui contract care are o dată anterioară promulgării legii excepționale, penalitatea nu și poate avea aplicarea decât pentru faptele comise sub imperiul legilor care le edictează, iar nu și pentru faptele comise în trecut, când părțile nu puteau cunoaște și nu erau ținute să se conducă decât de legile existente în acel moment.

Principiul neretroactivității, de altfel, se învederează. în speță, din însuși textul art. 35 din leg. măs. excepționale care prevede clar că contravențiunile, cu începere din ziua promulgării legii, vor atrage pedeapsa amendei; prin urmare, sporul făcut printr'un contract anterior nu poate fi considerat ca contravenție la lege. (Cas. I, 40/919)

4. Conform art. 38 al. 2 din legea măsurilor excepționale, se socotește acaparare în scop de speculă, fapta unui hotelier care închiriază pe lângă hotel și prăvăliile din imobil, cu scopul de a le subînchiria, iar nu a le deține pentru dânsul. Declarațiunea făcută în urmă de chiriaș cu ocazia judecăței la Tribunal, că nu va subînchiria prăvăliile cât timp va exista prohibițiunea din art. 38, nu poate să schimbe situațiunea, căci pentru existența acaparării trebuie să ținem seamă de intențiunea părților în momentul contractului de închiriere, iar nu de declarațiunile lor ulterioare. (Cas. I, 89/919)

5. Conform art. 3 și 7 din legea măsurilor excepționale și a decretelor cari au extins ulterior aplicațiunea acestor texte, rezultă că legiuitorul n'a făcut nici o deosebire între persoanele cărora urmează să se aplice și n'a adus nici o restricțiune în această privință relativ la persoanele domiciliat în România, dar supuse statelor cu care ne găseam în război. A creia această restricțiune pe cale de interpretare, este a viola legea, trecând peste intențiunea legiuitorului.

Prin urmare, bine a judecat Tribunalul, când a aplicat efectele suspensiunei termenelor, conform prescripțiunilor suscitatorilor articole, unei

societăți străine, care pe timpul ocupațiunei străine funcționa în județul Ilfov, unde prin Decretul regal 3170/916 au fost extinse dispozițiunile legii privitoare la suspensiunea termenelor, față de toate persoanele domiciliat aici, fără nici o distincție. Și este dar legală deciziunea luată de instanța de fond că opozițiunea făcută de numita societate într'un proces pendinte înaintea sa, nu s'a putut perima, termenul perempțiunei fiind suspendat prin efectul dispozițiunilor excepționale arătate mai sus. (Cas. III, 2204/919).

Vezi și «Contract de închiriere», «Contencios administrativ», «Contestație», «Mobilizați» și «Perimare».

Legea măsurilor și greutăților. — Vezi „Măsururi și greutăți”.

Legea moratoriului din 1914. — Vezi „Societate străină având un sediu secundar în România”.

Legea numelui. — Conform art 8 din legea asupra numelui din 18 Martie 1895 orice persoană poate, pentru o cauză binecuvântată, să-și schimbe numele său patronimic sau să-și adauge un altul, îndeplinind anume condițiuni.

Motivul intimatului de a-și adăuga la numele de Braum pe acela de Hagiescu, fiind justificat pe temeiul de a perpetua memoria aceluia care i-a dat un sprijin moral și îngrijirile necesare pentru a-și desăvârși educațiunea și instrucțiunea. Cartea apreciază că, prin adoptarea acestui nume, nu se compromite și nici se periclitează în ceva buna reputație și prestigiul atașat acestui nume, întru cât el este un nume generic și nu aparține familiilor cunoscute din istoria noastră; deci opoziția făcută contra adăogirii acestui nume este nefondată. (C. ap. Buc. I. 134/919).

Legea pentru exploatarea C. F. R. — Vezi „Mobilizați”.

Legea p. org. Comunelor Urbane. — Vezi „Contencios Ad-tiv”.

Legea pensiilor. — Vezi „Pensie”.

Legea proprietarilor. — Conform art. 3 din decretul lege 1058 din 7 Martie 1919, proprietarul care ar vroi să urce valoarea chiriei, are obligația ca, în termen de 15 zile de la promulgarea lui, să notifice chiriașului sporul de chirie, care, la rândul lui este obligat a răspunde, în acelaș interval de timp de la notificarea primită, și, în caz de tăcere, drept sancțiune, proprietarul are facultatea de a alege între executarea contractului inclusiv sporul, sau rezilierea.

Prin neacceptarea chiriașului în termenul prevăzut de lege — în speță — dreptul proprietarului a luat naștere la una din cele două facultăți, și a fost manifestat în justiție prin acțiunea introductivă de instanță, unde a cerut rezilierea contractului.

Deci, proprietarul alegându-și această cale, orice depunere sau plată posterioară termenului sus arătat a chiriei și sporului, este făcută tardiv și nu poate fi luată în seamă. (Cas. I, 255/919).

Legea Rechiizițiilor. — Vezi „Competință” și „Rechiiziții”.

Legea relativă la Supușii Statelor cu care România se găsește în stare de război. — Vezi „Administrație forțată”.

Legea sanitară. — Vezi „Medic funcționar pus la retragere”.

Legea stării de asediu. — Ocupațiunea streină nesuspendând suveranitatea națională română, ci numai autoritatea de fapt a guvernului în teritoriul ocupat, toate legile române au continuat a produce efecte.

Prin urmare, legea stării de asediu nefiind suspendată prin efectul ocupațiunei dușmane, faptele comise prin călcarea dispozițiunilor ei, urmează a fi pedepsite conform acestei legi. (Cas. II, 1308/919).

22 232

Legea Vămirilor. — Vezi „Contrabandă vamală” și „Contravenție vamală”

Legea Timbrului. — Vezi „Taxe succesoriale”.

Lichidarea bunurilor străine în Franța. Monografie de d-l avocat I. Cohen.

Locațiune. — Vezi „Contract de închiriere”.

Lucru judecat. — Vezi „Autoritate de lucru judecat”.

M

Mandat. — Vezi „Excepțiune de nevaloare”.

Mandat legal. — Vezi „Căpitan de vas”.

Mandatar legal. — Vezi „Daune”.

Magistrat. — Examenul de capacitate dat anterior punerii în aplicare a legii de org. judecătorească din 1913, n'a conferit celor cari au reușit decât dreptul de a fi numiți după ordinea clasificățiunei, în funcțiunea de magistrat-stagiar, creată prin legile dela 1908 și 1909.

Dreptul acesta de preferință însă, a fost pierdut de recurent prin înlocuirea sa din funcțiunea de magistrat-stagiar — în care fusese numit după darea examenului și din care a fost scos din cauză că a părăsit postul în 1912 — și nu'l mai poate invoca pentru numirea sa ca judecător, supleant, sau ajutor, după actuala lege; poate numai să beneficieze de dreptul de a fi numit întrucât îndeplinește și celelalte condițiuni prescise de lege și întrucât organele competente vor aprecia dacă numirea sa poate fi propusă, dreptul recurentului de a fi numit cu preferință și în mod obligator, de către ministru, nerezultând din nici un text de lege.

În actualul sistem al legilor de organizare judecătorească (legea din 20 Decembrie 1916 și decretul-lege din 1917) numirile de ajutor de judecător, substituit, judecător și procuror sunt lăsate la facultatea ministrului care poate numi candidați chiar fără examen, în mod provizoriu, dacă îndeplinesc celelalte condițiuni ale legii, cu condiția ca cei numiți să satisfacă această cerință mai târziu. (Cas. III, 402/919).

33-34 328

Martori. — Când una din părți se opune la audierea ca martor a unui ascendent al acuzatului, depozitia e nulă și atrage nulitatea hotărârii (Cas. II, Iași, 10/918).

1 11

Măcelar. — Vezi „Contrabandă”.

Mărturisire. — De și de ordinul mărturisirea se face în interogatoriul ce se ia în justiție, ea însă poate să fie și spontanee, adică fără ca partea să fie interpellată.

În consecință, instanța de fond nu violează art. 1206 c. civ. care, de altfel, nici nu prescrie forma în care să se facă mărturisirea judiciară când consideră ca o mărturisire faptele arătate de parte prin cererea în judecată, iar dacă acele fapte în realitate constituiesc or nu o mărturisire, aceasta e o chestiune de fapt, pe care instanța de fond o rezolvă în mod suveran.

Art. 124 Pr. civ. nu este aplicabil mărturisirilor care rezultă din actele emaneate de la

una din părți, ci se ocupă numai de mărturisirile sau declarațiunile orale ce părțile pot face la înfățișare și cari, spre a fi opozabile, trebuiesc să fie semnate de cel ce le-a făcut.

(Cas. III, 301/919).

23 21 213

Măsuri și greutăți. — Conform art. 31 din legea măsurilor și greutăților și 290 din reg. acestei legi, verificatorii de măsuri și greutăți au nu numai calitatea de a constata contravențiunile la lege, dar și dreptul de a înainta procesele lor verbale instanțelor de judecată și a cere aplicațiunea pedepsei.

Acest drept de a se investi instanțele judecătorești cu acțiunea publică de către acești agenți, constituie o excepție la regula generală după care numai funcționarii însărcinați cu oficiul ministerului public au exercițiul acțiunii publice (Cas. II, 789/919).

8 84

Medic funcționar pus la retragere. — Odată ce printr'un decret regal punerea în retragere a unui medic s'a făcut în conformitate cu legea, această măsură își păstrează efectul ei chiar după ce medicul a fost reprimat în funcțiune, reprimirea în acest caz fiind formal oprită de lege, ea se consideră neavenită și punerea la retragere e definitivă.

Prin urmare, dacă printr'un al doilea decret regal s'a luat aceeași dispozițiune, este inutil a se mai discuta legalitatea sau nelegalitatea lui, efectele primului decret neputând fi desfășurate prin măsura ilegală a reprimirii celui pus la retragere, aceasta rezultând în mod neîndoiel de dispozițiile art. 19, al. 5 și urm. legea sanitară. (Cas. III, 172/919).

6 60

Mijloace de apărare. — Vezi „Excepțiune de nevaloare”.

Minister public. — Vezi „Compunerea Trib. și Curților”.

Ministerul de război. — Vezi „Daune”.

Minori. — Vezi „Competință”, „Daune” și „Revizuire”.

Misitie. — Vezi „Contract de misitie”.

Mituitori. — Codul penal român, neprevăzând o pedeapsă pentru mituitori, instanțele judecătorești urmează a pronunța absolvirea. (T. Hotin, 51/919).

18 185

Mobilizat dispărut. — Prin decretul-lege 1360 din 1917 suprimându-se paragraful 13 de sub art. 46 din Reg. legii măs. excepționale, s'a intercalat după art. 46 un nou art. 46 bis, care, la paragraful 3, dispune că dacă mobilizatul a dispărut, familia lui va primi suma indicată în declarația dată până la finele lunii a treia ce urmează aceleia în care se va fi decretat demobilizarea armatei.

Instanța de fond, deci, violează art. 46 bis § 3 din decretul-lege 1360/917, când decide că ajutorul urmează să se plătească familiei mobilizatului dispărut până la finele lunii a treia după mobilizarea armatei, în loc de demobilizarea. (Cas. I, 156/919).

25-26 264

Mobilizați. — 1. Toți funcționarii Căilor Ferate sunt considerați mobilizați, fără distincțiune dacă sunt sau nu supuși obligațiunilor legii militare și, ca atare, eise bucură de suspendarea acțiunilor și procedurilor, fiind asimilați în totul cu militarii. (Cas. I, Iași, 9/917).

1 10

2. Potrivit art. 18 alin. ultim al legii autorizând luarea de măsuri excepționale, comercianții și industriași, întreprinzând în serviciul întreprinderii lor lucrători și funcționari în număr mai mare de cinci, și cari păstrează deschise ate-

lierele lor pe timpul mobilizării, sunt obligați, dacă lucrătorii și funcționarii au o vechime de doi ani în serviciul lor și sunt căsătoriți sau au sarcini de familie, să le servească, pe timpul cât stabilimentele funcționează în timpul mobilizării, jumătate din leafa lor, această sumă servind ca ajutor familiei mobilizatului, conform art. 19 din sus zisa lege. Acest ajutor urmează a se plăti chiar și în cazul când lucrătorul sau funcționarul a fost mobilizat pe loc și chiar dacă a primit vreo indemnizare la instituția la care a fost mobilizat, căci termenii din art. 18 din zisa lege sunt generali și nu fac nici o distincție între diferitele categorii de mobilizați. (Cas. I, 137/919) . . . 12 116

„Vezi și «Contract de închiriere» și «Incetățenire».

Monete de aur austriace (Lești). — Vezi „Contract venție vamală”.

Monetă. — Vezi „Acaparator de monete”.

Moratoriu. — Din modul cum este redactată ordonanța No. 447 din 1 Aprilie 1918, care prevede că dispoziția art. 2 § 12 a ordonanței din 2 Noembrie 1917, referitoare la desființarea treptată a moratoriului, se referă la toate persoanele avantajate enumerate în § 11 al. 1 sub lit. a, c, rezultă că ea este dată, cu putere interpretativă asupra celor anterioare și, prin urmare, face corp cu ordonanțele No. 161 din 15 Iunie 1917 și 298 din 2 Noembrie 1917, relativ la abrogarea treptată a moratoriului.

Interpretarea dată de Tribunal în contra celor stabilite prin ordonanța interpretativă fiind greșită, sentința este casabilă. (Cas. I, 15/918) . . . 33 31 320

Vezi și «Societate străină având un sediu secundar în România».

Motive de apel. — Vezi „Apel”.

Motive de casare. — 1. O parte, care a câștigat la prima instanță și a făcut apel, nu se poate plânge în Casație că i s'a respins cererea de conexarea apelului ei cu apelul făcut de partea protivnică. (Cas. I Iași, 2/917) . . . 1 10

2. Recurentul este dator a dezvolta pe larg motivele sale de casare și a arăta în mod dezvoltat temeiurile de drept pe care își sprijină cererea de recurs, pentru ca în acest mod Curtea de casație să-și poată exercita controlul său asupra violărilor sau omisiunilor ce s'ar pretinde că s'au comis de instanțele de fond.

Simpla arătare că s'ar fi interpretat greșit textul legii aplicat, ca în cazul de față: „Greșită interpretare a faptelor și rea aplicațiune a art. 150 c. penal”, nu constituie o dezvoltare suficientă a motivului de casare, și enunțarea în mod vag a unui asemenea motiv echivalează cu o nemotivare. (Cas. II, 115/919) . . . 27 23 2 0

N

Naturalizare. — Vezi „Administrație forțată” și „Naționalitate”.

Naționalitate. — 1. Orice desmembrare de teritoriu atrage după sine, în mod colectiv, cu sau fără voia supușilor statului desmembrat cari fac parte din acest teritoriu, pierderea naționalității lor, căpătând pe aceia a statului către care se anexează.

2. Atingerea gravă a principiului libertății de voință a omului se temperează prin acordarea dreptului de opțiune, în anumit termen, supușilor statului desmembrat de a-și păstra vechea naționalitate.

3. Naționalitatea se hotărăște avându-se în vedere

legătura ce există între teritoriu și individ, în această legătură rezidând atât interesul individului aflat pe teritoriul anexat, cât și interesul statului, care anexează, cu privire la atribuirea de naționalitate.

4. În lipsă de tratat special, data schimbării naționalității se consideră din ziua când statul și-a manifestat voința pentru a păstra definitiv teritoriul ce și-a apropiat.

Așa dar, dela publicarea în „Monitorul Oficial” a Decretului-Lege 3744 din 19 Decembrie 1918 prin care, luându-se act de votul Sfatului ținutului Bucovinean pentru unirea de-a pururea a acestui ținut cu România, s'a declarat anexat acest ținut Regatului Român, apelantul, care a fost supus austriac, ipso-facto a devenit supus român, dovedind că este născut în Bucovina, posedând indigenatul în comuna Turani și neschimbându-și de fapt domiciliul de acolo deși are întreprinderi comerciale în România.

5. Apelantul deci, devenind român prin anexiune, art. 5 al legii din 20 Decembrie 1916 cu privire la streinii cu care România se găsește în stare de război, nu-i mai poate fi aplicabil.

6. Până la trecerea stărei anormale în care ne găsim, Decretele-Legi sunt valabile și justiția nu le poate refuza aplicarea. (C. ap. Galați II, 23 Februarie 919) . . . 22 230

Vezi și «Administrație forțată» și «Anexiune».

Neretroactivitatea legilor. — Vezi „Contract de închiriere” și „Legea măsurilor excepționale din 1916”.

Nulități de procedură. — Vezi „Apel” și „Citație”.

Nume patronimic. — Vezi „Legea numelui”.

O

Obligațiune alternativă. — Debitorul care și-a executat un punct al obligațiunii alternative dintr'o hotărâre judecătorească definitivă, e liberat față de creditorul din aceea hotărâre. (Jud. Câmpina 192/919) . . . 29-30 231

Ocupațiunea dușmană. — Infracțiunile comise în timpul ocupațiunii dușmane, nu pot fi considerate ca comise în streinătate, ci tot pe teritoriul național și prin urmare pot să fie pedepsite după legile penale române. (Casație II, 1308/919) . . . 22 232

Onorar. — Vezi „Avocat”.

Opoziție. — 1. O cerere de opoziție făcută în numele unei firme comerciale este validă, dacă se constată că, pe lângă semnătura firmei pusă cu parafă în josul opoziției, figurează și semnătura proprie a unuia din asociați, care e o persoană fizică autorizată prin contractul de asociație să reprezinte societatea, deși aceea persoană fizică a semnat numai cu numele de familie (în speță Gheorghiu), dacă instanța de fond constată că ea a fost bine și suficient individualizată ca persoană fizică prin simpla arătare a numelui de familie și fără pronume. (Cas. III, 289 1916) . . . 1 11

2. Nu se dă hotărâre în lipsă de cât contra părții care nu se înfățișează, adică aceleia care nu răspunde la strigarea pricinii, indiferent dacă după ce a făcut act de prezență s'a retras și nu s'a apărut de loc, sau s'a apărut numai asupra unor incidente, de oarece în sistemul procedurii noastre—art. 182 pr. pen. complectat cu 148 pr. civ.—nu se admite de-

osebire între lipsa prin prezentare și lipsa prin apărare.

Prin urmare, dacă inculpatul s'a prezentat înaintea instanței de fond și a cerut, mai înainte de orice cercetare a pricinii, să se suspende judecata până la terminarea războiului, pe motiv că este mobilizat, iar instanța de fond i-a respins cererea, faptul că dânsul în urma respingerii incidentului s'a retras din ședință nu-i poate da dreptul să atace cu opoziție sentința dată în lipsă, dacă se constată că după retragerea sa procesul a fost desbătut audiindu-se martorii și ascultându-se concluziile Ministerului public. (*Cas. II, 787/919*) 8 84

3. Din combinarea art. 428 și 429 pr. penală, rezultă că, odată ce recursurile în materie penală se judecă în fond, fără citarea părților, cei judecați în lipsă nu mai au dreptul de opoziție. (*Cas. II, 1013/919*) 31-32 312

Ordonanțele date de puterea ocupantă. — Ordonanțele date de puterea inamică ocupantă (Germania), prin care se ridică cetățenilor drepturile și libertățile consfințite prin legile țării ocupate, și anume dreptul de apel în materie corecțională, emanând dela o autoritate de fapt n'au putere de lege și, ca atare, nu obligă autoritățile judecătorești ale teritoriului ocupat. (*Cas. II, 5/919*) 33-34 320

Ordonanțe prezidențiale :

7. Apreciere suverană.	3.4. Măsuri urgente provizorii
6. Cazuri grabnice.	5. Opoziție.
8. Decret 1480/917.	1. Ordonanță prezidențială.
9. Derogarea dela dreptul Comun.	2.6.11. Prezidentul Trib.
10. Expulzare.	10. Posesie.
1. Inscrierea sentinței de divorț.	8. Terți deținători.

1. Odată ce hotărârea de divorț s'a investit cu titlul executoriu, Primăria nu poate să se substituie tribunalului și să judece legalitatea acestui titlu executor, după cum orice alt agent de executare nu are acest drept, când este chemat să execute un titlu definitiv în genere.

Prin împietarea Primăriei în atribuțiunile Tribunalului și refuzul de a aduce la îndeplinire titlul executor, se periclitează drepturile câștigate de părți prin sentința de divorț, care ar putea astfel rămâne nulă prin neinscrierea ei în registrele de stare civilă.

Președintele Trib. este în drept, după cererea părților și printr-o ordonanță dată pe calea indicată de art. 66 bis pr. civilă, să înlăture dificultatea ivită la executarea titlului executor, iar ordonanțele date pe această cale n'au caracterul lucrului judecat, ci constituie simple măsuri provizorii, chiar când au trecut prin procedura apelului la completul Trib. din care face parte prezidentul care a pronunțat ordonanța. (*Cas. II, 40/919*) 6 60

2. Prezidentul Tribunalului are cădere de a se pronunța pe calea ordonanței *référé* prevăzută de art. 66 bis. proc. civ. într-o afacere de competența judecătoreiei de ocol, atunci când afacerea este pendinte în apel înaintea Tribunalului.
3. Un proces principal pendent asupra unei afaceri nu este în legislația noastră o cauză de excludere a căiei urgente a referențelor, pentru luare de măsuri provizorii devenite urgente în cursul procesului pendent.
4. Prin măsura provizorie luată în *référé* nu trebuie să se prejudece fondul procesului pendent

(Les ordonances du *référé* ne feront aucun préjudice au principal). (*T. Prahova III, 212/919*). 13 128

5. Ordonanțele prezidențiale încuviințate de Președintele Tribunalului sau al Curții de Apel se dau conform art. 66 pr. civ. fără drept de opoziție, însă cu dreptul de apel înaintea completului Tribunalului sau Curții din care face parte; întru cât, în textul acestui articol nu se găsește trecută nici o dispozițiune expresă, care să ridice dreptul de recurs contra hotărârilor date în apel asupra ordonanțelor prezidențiale, recursul în principiu este admisibil.
6. Președintele Tribunalului sau Curții de Apel are cădere de a se pronunța în cazuri grabnice pe cale de ordonanță prezidențială asupra cererilor privitoare la păstrarea unui drept, care s'ar păgubi prin vre o întârziere, ca și pentru înlăturarea piedicilor ce s'ar ivi cu prilejul aducerii la îndeplinire a unui titlu executoriu.
7. Chestiunea de a se ști dacă cazul este grabnic și dacă dreptul se poate periclita prin întârziere, este o chestiune cu totul de fapt lăsată la surana apreciere a instanței de fond și deci scapă controlului Curții de Casațiune. (*Cas. I, 149/919*). 27-28 280
8. Din toată economia decretului-lege No. 1480 din 10 Decembrie 1917 (votat la Iași) și a scopului urmărit, rezultă că dispozițiunile de restituire din art. 3 trebuiesc aplicate nu numai față de cei de al treilea în posesiunea cărora s'ar găsi bunul dat de inamic, dar față și de partea contractantă care, cu violarea convențiunei s'ar fi supus să înstreineze bunul aflat în mâinile sale, fără conștințământul liber exprimat al celeilalte părți, întrucât nu există nici un motiv și nici o rațiune de a face vre o discuțiune care ar împiedica aplicațiunea generală a decretului-lege la toate actele abuzive ale inamicului, sub orice formă ar fi fost ordonate sau executate.

De aci rezultă că și calea sumară prevăzută de art. 66 bis pr. civilă este deschisă reclamantului în toate cazurile, atât contra terților din țară — deținătorii bunului — cât și în contra unei părți contractante, spre a obține față de dânsa, nu daune, ci reîntegrarea în drepturile sale violate și restituirea bunurilor de care s'a dispus în mod arbitrar. (*Cas. III, 272/919*). 29-30 299

9. Ținând seama de motivele care au determinat decretul-lege 1480/917, acest decret nu poate fi interpretat în sensul principiului cunoscut că „le penal tien le civil en état“, că adică judecarea acțiunei civile, pe care decretul o pune la dispoziția celui păgubit, să se suspende până mai întâi instanța penală se va pronunța definitiv asupra acțiunei publice, căci atunci s'ar anihila efectele salutare ale decretului și s'ar eluda scopul legiuitorului, care a înțeles ca prin procedura sumară și urgentă a art. 66 bis, cei deposedați de averea sau bunurile lor, de armata de ocupațiune, să fie repuși neîntârziat în folosința drepturilor lor; ceea ce învederează că decretul sus citat a derogat de la dreptul comun cuprins în art. 8 pr. pen.

Așa dar, când instanța de fond decide că art. 8 pr. pen., nu este aplicabil, în speță, este consecvență cu scopul decretului-lege 1480/917. (*Cas. I, 154/919*) 29-30 296

10. Cererea de expulzare adresată Prezidentului Trib. și prin care partea tinde la păstrarea dreptului său de posesie, este de natură urgentă

și intră în cadrul de aplicare al art. 66 bis pr. civ. Trib. interpretează și aplică greșit art. 66 bis, când respinge o asemenea cerere pe motiv că nu este pericol în întârziere și nici nu este vorba de o executare în curs. (Cas. I, 3 /917)

31 32 303

Adnotată de d-l av. M. Apostoleanu

11. Art. 66 bis Pr. civ. nu exclude din compunerea Trib. sau Curții din care face parte președintele pe acest magistrat, în cazul când se face apel în contra unei ordonanțe prezidențiale, căci dânsul nu este decât un delegat al acestei instanțe, și judecând singur asemenea cereri, poate judeca și în apel, apelul făcut la Trib. sau la Curte fiind o adevărată cale de retrac-tare a unei hotărâri, iar nu o cale de reformare.

Prin urmare, instanța care a judecat apelul a fost regulat compusă cu președintele care în-cuviințase ordonanța prezidențială. (Cas. I, 162/919).

31 32 304

Adnotată de d-l av. M. Apostoleanu

Vezi și «Apel» și «Competință».

P

Pământ rural. — Art. 43 al. 31 leg. timbrului prevăzând că sunt scutite de taxa timbrului toate acțiunile imobiliare și cererile de ieșire din indiviziune privitoare la pământurile date după legile de împroprietărire, de această scutire profită orice persoană, fie muncitor de pământ, fie că ar avea altă profesiune, destul numai ca acțiunea să fie referitoare la pământuri rurale.

Avantajul acesta al scutirii de taxe, reproduc exact în art. 33 al. final al legii j. de ocoale, a fost întins și la acțiunile personale sau imobiliare de natura acelor cari se judecă de judecătorii de ocoale în comunele rurale, cu restricțiunea ca acțiunile să fie pornite de țărani. Această restricțiune însă nu se referă decât la a doua categorie de acțiuni (perso-nale și imobiliare) iar nu și la cele ce au de obiect pământuri date după legile rurale. Altfel ar însemna ca fără o dispoziție precisă fie în textul legii j. oc. fie în expunerea de motive să se fi schimbat o dispozițiune esențială din legea timbrului, care proclamă principiul scu-tirii de taxe în acțiunile pentru pământurile rurale, indiferent de persoana care exercită acțiunea.

Așa dar, scutirea acordată acțiunilor imo-biliare fiind condiționată numai de calitatea de pământ rural a imobilului, și numai cea acordată acțiunilor personale sau imobiliare fiind condiționată de calitatea persoanei ur-mează că instanța de fond, judecând altfel, a pronunțat o hotărâre casabilă. (Cas. I, 278/916).

1 10

Partaj. — Potrivit art. 94 din legea judecătorilor de ocoale, închirierile de orice fel nu se pot ataca decât în același mod și odată cu cartea de judecată; ori, hotărârea prin care judecă-torul statuează în cursul procesului, fie asupra mijloacelor pe apărare, fie asupra unui incident sau chestiuni premergătoare soluțiunii fondului, este o încheiere; prin urmare este inadmisibil apelul părții contra încheierii de admitere în principiu, prin care s'a încuviințat cererea de eșire din indiviziune și i s'a recunoscut recla-mantei calitatea de moștenitoare, acest apel ur-mând a se face deodată cu atacarea hotărârei asupra fondului (T. Romaniș I, 109/918).

31-32 309

Parte civilă. — Vezi „Acțiune publică”.

Patentă. — 1. Impozitul patentei avocaților având la bază contribuția imobilului, de care această patentă se stabilește asupra valorii locative a întregului imobil ce servește de locuință avo-catului, urmează că sporirea chiriei aceluiaș imobil în cursul periodului cincinal, nu poate constitui o schimbare a bazei de impunere la patentă pentru avocați, căci după art. 52 din legea de constatare a contribuțiilor directe, contribuția unui imobil nu se poate spori nici reduce, din cauză de creștere sau scădere a venitului provenită din faptul reînchirierii în alte condițiuni. (Cas. III, 251/916).

3 36

2. Când se constată că uzina electrică a unei co-munc nu servește numai pentru luminarea stra-delor și pietelor orașului, ci e exploatată de Primăria acelei comune ca de orice alt parti-cular, servind din prisosul energiei electrice curent la particulari, dela care primește plată, în asemenea caz acea primărie urmează să fie impusă la patentă în calitatea sa de furnizoare de curent electric la particulari. (Cas. III, 23 Mai 1916).

7 72

Pedepse. — Vezi „Apelul inculpatului”.

Pensie. — 1. Funcțiunile de veghetor și de inten-dent la atelierele căilor ferate intră în preve-derile excepționale ale art. 2 § 3 litera a din legea pesilor, după care ani de serviciu se sporesc cu 35 la sută. (Cas. III, 309/916).

2 24

2. Potrivit art. 46 al. I din legea generală de pensiuni, nici o înscriere la pensiuine nu se poate face decât după ce funcționarul va dovedi că a fost pus în retragere sau că a demisionat din toate funcțiunile ce ocupa la data cererei.

Prin art. 23 din lege se prevede că se poate cumula pensiunea cu o nouă retribuție sau diurnă la Stat, județ sau comună, în con-dițiune ca ambele întrunite să nu treacă de 300 lei; această dispozițiune însă este numai o favoare pentru funcționarul care având o pensiune mică ar putea ocupa funcțiune la Stat, comună și județ primind leafă sau di-urnă care întrunită la pensiune să nu treacă de 300 lei lunar, iar nu pentru un funcționar în activitate de serviciu.

Ceace legiuitorul cere este ca funcționarul, care urmează a fi trecut la pensie, să nu mai fie în funcțiune la data cererii sale de regulare la pensie, și odată ce i s'a recunoscut acest drept i se dă posibilitatea de a ocupa și o funcțiune, cu condiția ca retribuția sau diurna sa, întrunite cu pensia, să nu treacă peste 300 lei.

Prin urmare, un funcționar în activitate de serviciu, conform art 46 din lege și art. 99 din regulamentul legii pensiunilor, nu poate cere regularea la pensie. (C. ap. București IV, 142/919).

31-32 311

Pentru Consiliul Superior al Magistratu-rei, Monografie de d-l avocat Traian Alexan-drescu.

20-30 284

Perimare. — 1. Art. 316 din vechiul Cod de pro-cedură civilă proclamând principiul general că toate încheierile tribunalului de primă instanță sunt supuse apelului, și întrucât nici un text din acest cod nu derogă dela acest principiu în materie de perimare, cum derogă art. 257 din actualul cod de procedură, care ridică expres calea apelului și a opoziției lăsând numai pe aceia a recursului, rezultă invederat că sub regimul vechii proceduri, hotărârile

date în asemenea materie erau susceptibile de a fi atacate cu apel.

Cum, pe de altă parte, art. 742 din actuala procedură civilă prevede că actele de procedură încuviințate și îndeplinite înainte de data punerii sale în aplicare își vor produce toate efectele lor, recurentul urmărează să se judece în apelul ce a făcut contra azeleas sentințe și care e pendinte, iar recursul ce a făcut în urmă a se respinge ca inadmisibil. (Cas. I, decizia 22/919).

2. Conform art. 3 legea măsurilor excepționale, termenul peremțiunilor este suspendat în folosul militarilor chemați sub arme în timpul mobilizării sau stărei de asediu, iar după Decretul-lege 3170 din 9 Decembrie 1916, această dispoziție s'a întins și în profitul oricărui persoane civile domiciliată în anume județe amenințate să fie ocupate de inamic, între care este și județul Ilfov, în care recurenții avându-și domiciliul, au dreptul să beneficieze de dispozițiile acestui Decret-lege, recursul lor nepunându-se declara perimat. (Cas. I, 37/916).

3. Dacă cererea de perimare a unui apel este suspendată, apelantul poate să redeschidă valabil apelul său, chiar dacă el a fost citat în cererea de perimare și chiar dacă s'ar fi îndeplinit dispozițiunile art. 257 pr. civ., și fără a se ține seamă de legea măsurilor excepționale. (T. Dolj Notariat 3496/919).

Adnotată de d-l avocat D. M. Costantinescu

Persoană morală. — Vezi „Daune”.

Plată. — Vezi „Contract de închiriere”.

Posesiune. — Posesiunea ce decurge din executarea unei hotărâri, nu poate fi socotită ca act de violență, de unde urmează că deposedatul nu se poate prevala de dispozițiunile penultimului alineat din art. 31 l. j. o. care nu-l dispensează decât în caz de violență de totalitatea condițiilor exercitării acțiunilor posesorii. (Jud. Câmpina 192/919).

Pradă de război. — 1. Măsurile luate de Ministerul de Industrie și Război pe baza decretului-lege din 13 Decembrie 1918 în executarea sancțiunii căruia au pus sub sequestru și au luat în posesiune, pentru Stat, considerându-se ca pradă de război, două depozite de materiale de fierărie din Craiova, rămase pe urma fostelor armate de ocupație, cumpărate în preajma evacuării de către recurenți dela inamic, nu sunt acte făcute în vederea unui interes general al Statului, cu referire la ordinea publică și siguranța acestuia, și nu au un caracter esențialmente politic pentru a putea constitui un act de guvernământ, ci ele constituie unul patrimonial. Statul pretinzând pe baza unor dispozițiuni legale că dânsul are drept asupra materialelor rămase dela fostele armate de ocupație, un act administrativ de autoritate, pentru care justiția este în drept a cerceta dacă actele respective se prezintă sau nu cu caracterul ce Statul le atribuie și dacă intră sau nu în condițiunile fixate de legea de mai sus.

Prin urmare, recursul este admisibil în principiu contra unor asemenea acte. (Cas. III, 325/919).

2. Actul care constată o transacție comercială între un român și niște reprezentanți militari ai inamicului, în timpul ocupației, cade sub prevederile decretului-lege 3617 din 13 Decembrie 1918 și, ca atare, este nul și inexistent,

iar mărfurile respective, potrivit ultimului al. al acestei legi, sunt considerate ca ieșite din stăpânirea inamicului și rămân de drept proprietatea Statului român. (Cas. III, 325/919).

Precugetare și pândire. — Vezi „Jurați”.

Prelungirea contractelor. — Vezi „Contract de închiriere”.

Prelungirea termenelor de atac a hotărârilor. Monografie de d-l judecător G. P. Docan. 33 34 316

P epus. — Vezi „Daune”.

Preot. — Vezi „Testament”.

Presă. — Infrațiunile comise prin presă, sub imperiul legii stărei de asediu, din 14 Aug. 1916, sunt de competența Tribunalului militar, oricare ar fi calitatea infractorilor, fie ei civili, fie militari.

Prin urmare, faptul ziaristilor români cari, sub ocupațiunea dușmană, au scris în *Gazeta Bucureștiului*, de sub conducerea autorităților militare germane, articole prin cari căutau să atâte trupele române la revoltă și dezertțiuni, constituind crima prevăzută de art. 68 alin. 6 din codul penal, e de competența instanțelor militare, iar nu a Curților cu jurați. (Cas. II, 1303/919).

Pretor. — Vezi „Competință”.

Prescripție. — Prescripțiunea începută la epoca publicării Codului civil urmează conform art. 1911 C. civil, să fie regulată după legea veche.

2. Interdicțiunea, conform art. 7 și 9, partea VI, Cap. I, C. Caragea, nu avea de efect să suspende prescripțiunea; numai minoritatea avea un asemenea efect. (Cas. I, 54/919).

Vezi și «Casa de Depuneri» și «Taxe de înregistrare».

Prezumțiune legală. — Vezi „Domiciliu”.

Primărie. — Vezi „Patentă” și „Daune”.

Primar. — Vezi „Daune” și „Contencios administrativ”.

Problema judecătorească. Monografie de d-l N. C. Schina.

14 134
15 145
16-17 157
18 177

Proprietar. — Vezi „Cartiruire”, „Contract de închiriere”, „Erede aparent” și „Rechiziții”.

Publicitatea actelor. — Vezi „Dotă”.

Publicitatea debaterilor. — Vezi „Jurați”.

Punere în întârziere. — Vezi „Contract de închiriere”.

Punerile în posesie. — Raport adresat Ministerului de Justiție de d-l judecător T. R. Scriban. 2 17

Punerea la retragere a unui general căruia i s'a luat comanda. — Vezi „Contencios administrativ”.

R

Război. — Vezi „Daune”.

Realizarea dreptului. Monografie de d-l avocat N. Corodeanu. 19 190

Rechiziții. — 1. Rechiziționarea totală a unui imobil de armata de ocupație deși ar putea, în principiu, fi asimilată cu pierderea folosinței din cauza distrugerii imobilului, totuși întrucât se constată în speță, că rechizițiunea apartamentului în întregime s'a făcut din culpa chirieșului, care a închis casa și a părăsit-o, nelăsând pe nimeni să o locuiască, dânsul nu poate invoca beneficiul cazului fortuit prevăzut de art. 1423 și 1439 C. civ. (Cas. I, 14/919).

2. Ocupantul în caz de război, după convențiunea dela Haga din 1907, are drept să facă rechizițiuni conform art. 52 al. ultim.

3. Rechizițiunile regulat, ori neregulat făcute, conferă ocupantului dreptul de proprietate asupra lucrului rechiziționat.
4. Decretul-lege No. 1480 din 9 Decembrie 1917 care anulează și consideră ca inexistente actele de înstrăinare dintre ocupant și locuitorii țării, nu se referă și la vânzările făcute de ocupant unui terțiu a lucrurilor mobile rechiziționate, căci atunci ar însemna ca un stat să desființeze singur o convențiune încheiată între mai multe state. (Convențiunea dela Haga).
5. Rechizițiunile regulat și neregulat făcute de ocupant, neputând fi asimilate nici cu furtul, nici cu pierderea, cazuri speciale și limitative prevăzute de art. 1909 al. 2 c. civ., acțiunea în revendicare nu poate fi întrebuintată de proprietarul deposedat pe calea rechiziției. (J. Calafat, 263/919) 14 141

Adnotată de d-l Al. B. Iliescu

6. Comisiunea centrală de rechiziție, conform art. 27 al. f al regulamentului asupra legii rechizițiilor, are între alte atribuțiuni speciale și pe acelea de a controla și a semnală Ministerului de Război toate neregulile de aplicare a tarifului prețurilor maxime fixate, pe care comisiunile mixte de județ l'au călcat; încât instanța de fond a aplicat bine și legal dispozițiunile articolului sus citat, atunci, când, a admis că, comisiunea centrală era în drept să reducă prețul fixat de comisiunea mixtă de județ, fără ca părțile să fi făcut vreo obiecțiune. (Cas. I, 8/918). 22 225

Vezi și «Competință», „Contract de închiriere” și «Daune».

- Recurs.**— 1. În conformitate cu art. 53 din lege organică a Înaltei Curți de casație, pentru ca un recurs în contra decisiunilor date după dreptul comun să fie luat în cercetare, recurentul este obligat ca până la ziua înfățișării să facă dovadă că la introdus în termen. Această dovadă, în cazul când decizia s'a comunicat dar lipsesc dovezile de comunicare, se face printr'un certificat al Corpului de portărei, în care se prevede data comunicării. (Cas. III, 208/1919), 8 84

2. Conform art. 422 pr. penală, cei condamnați la o pedeapsă privativă de libertate, nu vor fi admiși a face recurs decât când vor fi în stare de închisoare sau liberați pe cauțiune.

Rățiunea acestei dispozițiuni este nu numai de a face ca cel care imploră protecțiunea justiției să înceapă prin a se supune hotărârei ce atacă în recurs, ci mai cu saamă de a împiedica pe cei condamnați la închisoare de a se sustrage dela executare pedepsei.

Legea neprevăzând în această materie alte norme de judecată deosebite de acelea când este vorba de liberare provizorie din închisoarea preventivă, urmează că după cum înainte de condamnare judecătorii fondului au un drept de suverană apreciere asupra admiterii sau respingerii unei cereri de liberare de sub mandatul de arestare al unui deținut preventiv, ei au același drept de apreciere asupra motivelor și împrejurărilor invocate de condamnat, spre a fi admis să se presinte liber înaintea Curții de casație.

Admiterea liberării pe cauțiune în această materie, fiind dar lăsată la facultatea judecătorilor, hotărârea lor este suficient motivată când ea enunță ca s'a apreciat asupra cererii și că faptul pentru care recurentul este condamnat este destul de grav, așa că nu se poate

prezenta liber la judecata recursului, căci prin aceste expresiuni se indică în deajuns că s'a ținut seama că, în împrejurările cauzei, lăsarea în libertate a condamnatului pune în pericol executarea pedepsei. (Cas. II, 1148/1919). 22-3 296

Vezi și «Termen» și «Ordonanțe prezidențiale»

Regim dotal.— Vezi „Comunitate de câștiguri” și „Dotă”.

Regul. Org. al Muntenii.— Vezi „Hotărâri de săvârșite”.

Remitere din eroare.— Vezi „Furt”.

Retențiune.— Vezi „Furt”.

Responsabilitate.— Vezi „Daune”.

Revizuire.— Legiuitorul a dat drept minorilor a face cerere de revizuire, când nu au fost apărați, atât în timpul minorității, prin tutorele lor, cât și în termen de 2 luni după ce au devenit majori. (T. II, H, Com. 691/913). 2 30

Adnotată de d-l avocat Ion N. Dumitrescu

Revocarea primarilor.— Vezi „Contencios Ad-tiv, Rezilere.”— Vezi „Contract de închiriere”.

S

Sămsărie.— Vezi „Contract de misitie”.

Sechestrul asigurător.— 1. Din contextul articolelor 613 și 616 pr. civ. rezultă că orice creditor a cărui creanță este constatată prin act scris și este ajunsă la termen, va putea, odată cu chemarea în judecată pentru plata creanței sale, să pună un sechestrul asigurător pe imobilele datornicului; și chiar când nu sunt ajunse la termen, sechestrul poate fi încuviințat, în cazurile prevăzute de art. 616 al. 1 și 2 pr. civ.;

Din termenii în cari sunt redactate sus citatele articole, reese că acest drept îl au numai creditorii.

2. După dispozițiunile art. 1271 cod. civ. obligația de restituire a dotei ia naștere sau prin desfacerea căsătoriei sau prin separațiunea de patrimoniu sau prin absența unuia din soți;

Din moment ce căsătoria nu e desfăcută—soțul fiind încă în divorț, ca în speță—obligația soțului de a restitui dota nu s'a născut și deci nici soția n'a căpătat calitatea de creditor, pentru a avea dreptul să ia măsurile pentru asigurarea realizării pretențiilor ce le-ar avea contra soțului și nu poate deci beneficia nici de privilegiul prevăzut de art. 613 și 616, al. 1 și 2 pr. civ. (C. Apel Buc. I, 127/919). 29-30 2 4

Vezi și «Societatea streină având un sediu secundar în România».

Schimbare de destinație.— Intr'o acțiune în reziliere a unui contract de închiriere, pornită de proprietar în contra locatarului său, cauza este violarea clauzelor contractuale de către chiriaș, căci această violare constituie principiu generator al dreptului de a cere reziliere, iar schimbarea de destinație a imobilului închiriat formează motivul ei, de oarece demonstrează violarea stipulațiunilor contractuale pretinsă prin acțiune. În consecință, schimbarea de destinație a imobilului, transformarea lui în casă de toleranță, costitind un mijloc nou iar nu o cauză nouă a cererii reconvenționale, poate fi propusă pentru prima oară în apel de către proprietarul apelant (C. Ap. Buc. I 67/918). 20-21 211

Adnotată de d-l avocat I. Gr. Periețeanu

Schimbarea legii instrucției. Monografie de d-l prof. S. G. Longinescu 25-26 257

Sechestrarea averii inamicilor. — Din întreg complexul de dispozițiuni a legii din 22 Decembrie 1916 relativă la punerea sub administrația justiției a averii străinilor supuși ai statelor cu care România se găsește în stare de război, rezultă că legiuitorul a creiat și organizat în această materie o procedură specială și deosebită de dreptul comun, cu regulă de procedură aparte, singurele ce au a fi aplicabile.

Prin urmare, numai căile de reformare și re-tractare prescrise prin această lege sunt acele care pot fi admise în această materie specială, adică numai apelul în ce privește pe parte și pe procuror, și contestația numai în privința terțiilor în cazul anume arătat de art. 22, adică când interesele sau drepturile lor au fost lezate prin luarea măsurilor ordonate conform art. 5.

Este, dar neadmisibilă în principiu cererea străinului, de a se reveni asupra ordonanței prezidențiale rămasă definitivă prin neapelarea în termen și prin care s'a hotărât punerea sub administrația justiției a averii străinului, întru cât legiuitorul nu a deschis părții un asemenea drept prin nici un text din menționata lege și nici prin vreo altă lege ulterioară care să autorize ridicarea măsurilor ordonate relativ la străini. (C. ap. Constanța, 19/919) 11 106

Separarea puterilor Statului. — Monografie de d-l N. C. Schina. . . . . { 9-10 91
12 109

Situația raporturilor dintre chiriași și proprietari creiate prin fapte de război. Monografie de d-l avocat I. Cohen. 25 26-259

Servitute de trecere. — Servitutea de trecere fiind o servitute necontinuuă și neputând — ca atare — fi dobândită prin prescripție, nu poate, în genere, să facă obiectul unei acțiuni posesorie. Această soluție însă nu mai e aplicabilă de câte ori servitutea de trecere provine din înfundarea unui loc sau unei curți comune. Într-adevăr, cu toată părerea contrară a unor autori și decizia casei române s. I No. 360 din 1893, — se admite, generalmente, că, proprietarul unui loc înfundat este în drept a intenta o acțiune în complângere pentru turburarea adusă exercitiului dreptului său de trecere, — fiindcă art. 624 nu se aplică decât servituților convenționale, nu însă și celor legale, înfundarea însă echivalează cu un titlu legal de servitute, ea poate, deci, să servească de bază unei acțiuni posesorii. (J. Zătrene, 664 din 1919) 31-32 309

Adnotată de Redacție

Scopul și obiectul în soc. comerciale. Monografie de d-l avocat E. Siefert 31-32 299

Scuze legale. — Conform art. 363 pr. penală, dacă acuzatul a propus o scuză din cele admise de lege, Președintele Curții trebuie, sub pedeapsă de nulitate, să pună juraților o chestiune în această privință.

Dacă această scuză rezultă sau nu din debateri, aceasta este o chestiune de fapt, pe care numai juriul este competent a o rezolva, iar nu Curtea. (Cas. II, 1174/919) 29-30 289

Societate comercială. — Vezi „Opoziție“.

Societate comercială străină. — Societățile pe acțiuni sau de orice fel, constituite în țară după legile românești, se vor putea considera ca străine dacă vor avea unul din fondatori, din

membrii consiliului de administrație sau din censori, supus al unei țări cu care România se găsește în stare de război. Rămâne însă la aprecierea justiției să constate dacă partea contributivă a fondatorului supus al unei țări dușmane poate să imprime sau nu un caracter străin societății.

În speță, contribuția membrului fondator la soc. „Carbon“ fiind destul de însemnată, acoperind $\frac{1}{10}$ parte din capitalul social și fiind de natură să imprime numitei societăți un caracter străin în sensul legii, dacă mai cu seamă se are în vedere că această societate a fost fondată în timpul ocupației dușmane a țării cu cea mai mare parte a capitalului subscris de foștii supuși ai statelor dușmane României, în scopul de a exploata terenuri miniere, reușind să achiziționeze, cu formele îngăduite sub ocupația inamică, terenuri însemnate, ea nu poate fi socotită conform art. 5 al. b. decât ca o societate străină, — deci bine pusă sub administrație forțată. (C. ap. Buc. III, 38/919) . 29-30 292

Societate cooperativă. — După art. 231 din cod. comercial, excluderea asociaților din societățile cooperative neputând avea loc decât pentru motive determinate prin lege și prin actul constitutiv, nu se poate tăgădui instanțelor judecătorești dreptul de a examina și controla dacă în adevăr motivele pentru care s'a pronunțat excluderea unui asociat de către consiliul de administrație sunt din acele determinate prin lege sau prin statute.

Prin urmare, la acțiunea intentată la Tribunal de către societarul exclus nu se poate opune excepțiunea de necompetința Tribunalului, pe motivul că acel asociat a uzat de calea recursului la adunarea generală, care i l'a respins. (Cas. III, 138/916) 7 70

Societate străină având un sediu secundar în România. 1. Prin legea din 24 Dec. 1914 ce autoriză luarea de măsuri excepționale, s'a acordat amânarea pentru îndeplinirea angajamentelor contractate cu străinătatea nu numai direct, dar și prin reprezentanții sau prepușii din țară și cari sunt plătibile în țară sau în străinătate.

Astfel, obligațiunea contractată cu o societate din străinătate, prin reprezentantul ei din țară, unde societatea are un sediu secundar, intră în acele angajamente pentru cari legea din 24 Decembrie 1914, prin art. 1, acordă o amânare de plată. (Cas. II, 63/916) 1 5

2. Din faptul că art. 1 din legea din 24 Decembrie 1914 a interzis creditorilor din străinătate dreptul de a chema în judecată pe debitorii lor din țară pentru plata datoriilor, rezultă virtual că le-a interzis și dreptul de a lua orice măsuri asigurătoare asupra averii debitorilor lor, cum ar fi sechestrul asigurător, de oarece acest sechestrul nu se poate cere decât pe baza unei acțiuni în justiție; și apoi, a admite contrariul, ar fi să se eludeze legea, căci sechestrul lovind de indisponibilitate toată sau o parte din averea debitorilor, le-ar paraliza exercitiul comerțului și în mod indirect i-ar constrânge la plata imediată a datoriilor, împotriva spiritului legii care le acordă termen de plată. (Cas. II, 132 din 1916) 1 6

Adnotată de Redacție

Soldaiți aliaților. — Vezi „Daune“.

Sofi. — Vezi „Alimente“, Comunitate de câştiguri“, „Dotă“ şi „Imobil dotat“.

Sofie. — Vezi „Domiciliu“.

Spor de chirie. — Vezi „Legea măsurilor excepţionale din 1916“, Contract de închiriere“ şi „Legea Proprietarilor“.

Stabiliment comercial. — Vezi „Mobilizaţi“.

Streini. — Vezi „Anexiune“, „Competinţă“, „Naţionalitate“ şi „Teritoriu anexat“.

Succesiune. — 1. Nici istoricul Art. 316 c. civil nici logica dreptului, cum rezultă mai ales din inovaţiunea legiuitorului nostru, nu permit a conchide la incapacitatea adoptatului de a testa asupra bunurilor ce-i vin de la adoptant, drepturile acestuia şi ale descendenţilor lui reducându-se la întoarcerea bunurilor neatinse de vre-o dispoziţiune, adică pentru care adoptatul moare intestat.

Aşa dar, bunurilor donate sau legate de adoptat, după moartea sa ne mai găsindu-se în natură în patrimoniul său, ele devenind proprietatea legatarului chiar în momentul morţii testatorului — ca în speţă — scapă de sub exercitiul dreptului de reîntoarcere. (C. Buc. II, 157/919).

33-34 321

2. Conform art. 316 c. civil, atunci când adoptatul moare fără să lase descenţi legitimi, lucrurile date lui de către adoptator prin dar sau prin moştenire, şi cari se găsesc în natură la data morţii adoptatului, se reîntorc la adoptator sau la descenţii săi, cu îndatorirea faţă de aceştia de a contribui la datorii, şi fără ca prin aceasta să se prejudice o a treia persoană.

3. Bunurile donate sau legate de adoptat, după moartea sa ne mai găsindu-se în natură în patrimoniul său, ele devenind proprietatea legatarului chiar în momentul morţii testatorului — ca în speţă — scapă de sub exercitiul dreptului de reîntoarcere. (T. Ilf. I, 320/919).

33-34 322

Adnotată de d-l judecător Al. Costin

Vezi şi «Filiaţiune» şi «Taxe succesoriale».

Suspendarea termenelor. — Vezi „Legea măsurilor excepţionale“.

Sustragere. — Vezi „Furt“.

Suveranitate naţională. — Vezi „Teritoriu anexat“.

T

Taxe de înregistrare. — Din dispoziţiunile combinate ale art. 62 al 4 şi art. 99 din legea timbrului rezultă că: taxele de înregistrare plătite se restituie când actul juridic, în virtutea căruia se făcuse plata, nu s'a efectuat, fie din cauză că părţile au renunţat la el, fie că din cauză că justiţia a refuzat să-l consfinţească; însă renunţarea părţilor ca să dea loc la restituire, va trebui să fie făcută înainte de autentificare. Orice pretenţiuni ale particularilor, pentru taxe rău percepute de fisc se prescriu prin trecerea de trei ani din ziua când s'a efectuat perceperea sau din ziua din care s'a născut dreptul de restituire.

Prin urmare, în speţă, renunţarea părţilor fiind făcută înainte ca sentinţa Trib. de confirmarea vânzării să rămână definitivă, adică mai înainte ca acea hotărâre să ţină loc de autentificarea vânzării, cererea de restituire era admisibilă, întrucât dreptul de restituire a născut din ziua în care părţile au declarat prin tranzacţie că renunţă la vânzare, iar nu

din ziua când s'a efectuat perceperea taxei de înregistrare. (Cas. I, 51/919).

18 181

Taxa de 3% pe salariu. — Administratorii de moşii sunt supuşi taxei de 3% asupra salariului ce primesc în această calitate, şi deci sunt pasibili de amendă dacă nu au făcut declaraţie la percepţie spre a fi impuşi. (Cas. III, 339/916).

6 60

Taxe succesoriale. — 1. În materie de succesiune averea imobiliară rurală până la cinci hectare şi în general averea mobilă până la 2000 lei, deferite descendenţilor, nu sunt scutite de taxele succesoriale, conform art. 48 al. 1 leg. timbrului decât numai dacă fiecare din aceste felurite averi sau amândouă împreună ar compune întreaga succesiune, totalitatea averii lăsată de defunct, iar nu partea din succesiune convenită unuia dintre moştenitori.

Prin urmare, este indiferent dacă partea unui moştenitor excede sau nu cuantumul scutit de de taxele succesoriale, aceste taxe se vor percepe dacă întreaga succesiune întrece cuantumul arătat.

Aşa dar, când tribunalul, fără să se ocupe de totalitatea succesiunii discută numai partea convenită unuia dintre moştenitori şi constatând că această parte e mai mică de 5 h. teren şi 2000 lei avere mobilă, apără pe acel moştenitor de taxele succesoriale, prin această violenţă art. 48 al. 1 l. t. pronunţând o hotărâre casabilă. (Cas. III, 65/919).

1 11

2. Din dispoziţiunile art. 65, 75, 77 şi 91 din legea timbrului rezultă în mod neîndoios că fiecare moştenitor nu datoreşte statului decât taxa de înregistrare pentru partea de moştenire ce i se cuvine lui. Neîntâlnind dar nici un raport de solidaritate între moştenitori, în ce priveşte obligaţia de a plăti taxele pentru moştenire, urmează că tribunalul calcă dispoziţiunile legii şi aplică greşit principiile în materie de solidaritate, cum şi art. 149 pr. civilă, când în materie de stabilire de taxe succesoriale, admite un apel pentru toţi moştenitorii, cu toate că unii din ei nu s'au prezentat în instanţă să-şi susţină apelul. (Cas. III, 301/919).

2 24

3. Art. 75 din legea timbrului obligă moştenitorii să declare înaintea instanţei judecătoreşti competenţe sau direct înaintea Administraţiei financiare sau receptorului fiscal respectiv, averea rămasă, valoarea ei şi partea ce i se cuvine după care indicându-se taxa ce are a plăti, să se efectueze plata.

Scopul acestei dispoziţiuni fiind acela de a pune fiscal în cunoştinţă de deschiderea unei succesiuni, e pe deplin satisfăcut — în speţă — prin declararea averii succesiunii înaintea ofiterului stărei civile, cu ocazia anunţării decedului, şi înaintarea de către ofiter a declaraţiunii la administraţia financiară respectivă în termenul de drept de lege, întrucât formalitatea declarării succesiunii, legea nu o consideră ca o formalitate solemnă ce trebuie făcută numai reprezentanţilor fiscalului, ci ca un mijloc practic pentru punerea în măsură să-şi satisfacă drepturile sale, şi de aceea ea prevede că această declaraţiune poate fi făcută şi la Ofiterul stărei civile (Cas. III, 223/919).

25-26 264

Tecia înstrăinărilor consimţite de eredeii aparent, Monografie de d-l Prim-preşedinte Eug. Petit.

27-28 268

Teritoriu anexat. — 1. Statele dobândesc suveranitatea teritoriilor prin ocupaţiune, prin prescrip-

țiune sau prin tratate. Faptul brut al cuceririi nu mai este astăzi considerat un mod legitim de achizițiune.

Prin ocupațiune nu se înțelege în practica internațională posesiunea, adică ocupațiunea de fapt a unui teritoriu aparținând unui alt stat, ci ocuparea unor teritorii, cari nu aparțin nici unui stat, — ipoteză greu de admis pentru Europa.

Prescripțiunea este generalmente admisă ca un mod regulat de a dobândi proprietatea de la un stat la stat, totuși în fapt se aplică extrem de rar.

Prin urmare, tratatele constituiesc modul regulat de transmisiune a suveranității naționale asupra unui teritoriu aparținând unui alt stat suveran.

Tratatele intervin de obicei în urma conflictelor armate și numai din ele decurg anexiuni sau cesiuni (desmembrări) de teritorii; iar drepturile noi — între care și schimbarea naționalității, nu devin valabile și legale decât cu acceptarea condițiilor stipulate în convențiune — tratat.

Teritoriul cedat — fie el în fapt sub dominațiunea statului anexat sau cessionar, rămâne tot sub suveranitatea statului cedant sau anexat și locuitorii lui își conservă naționalitatea lor.

Anexiunea de teritorii — fie că s'a făcut voluntară (prin plebiscit), fie involuntară (prin război) — nu devine valabilă decât prin ratificarea tratatului; până atunci, totul constituie numai o stare de fapt, fără caracter legal și obligatoriu.

Prin urmare — pendente conditione — supuși teritoriului anexat de fapt, își conserv naționalitatea lor.

Numai la semnarea sau ratificarea tratatului, cetățeni teritoriului anexat sau cedat, vor putea, în condițiunile expres stipulate în acel tratat, să-și exercite dreptul lor de opțiune, în ceea ce privește naționalitatea ce vor esc să adopte și aceasta pentru respectul libertății individuale și în virtutea principiului juridic că: orice schimbare de naționalitate, implică consimțământul neechivoc al celor interesați.

Prin urmare, ceea ce conferă naționalitatea română sau ridică pe aceea străină, adică aceea ce operează validitatea transmisiunii naționalității supușilor străini, nu este decretul-lege dat de guvernul român, ci încheierea tratatului de pace, care este acceptarea și consacrarea drepturilor noastre asupra noilor teritorii românești.

2. Chiar dacă s'ar admite că prin anexiune s'ar putea desnaționaliza supușii teritoriului cedat, totuși această desnaționalizare n'ar putea atinge decât pe indivizii originari (nativi) ai teritoriului anexat, cari sunt domiciliați efectiv acolo — (în Bucovina).

Prin urmare, anexiunea nu poate conferi naționalitatea unuia născut în țara anexată, dar care n'a domiciliat nici odată acolo — ci în România. (*C. Apel Buc. II, 123 bis/919*). . . 29-30 295

Vezi și «Administrație forțată» și «Naționalitate».

Teritoriu ocupat. — Vezi „Ordonanțele date de puterea ocupantă”.

Termen. — 1. Apelul în contra cărților de judecată pronunțate în materie cambială este de zece zile, conf. art. 99 legea judecătorilor de ocoale, sosite de a doua zi dela comunicarea cărții de judecată când partea a lipsit, — iar nu de a

doua zi dela pronunțare cum edictează art. 349 C. Com. (*T. Durostor, Mai 916*). . . 5 51

2. Termenul de recurs pentru funcționarul revocat, destituit sau înlocuit contra legii e de 30 zile de la data publicării în Monitorul Oficial.

Prin art. 3 și 4 din legea măsurilor excepționale combinate cu decretule-legi 3104 și 3170 din 16 Noembrie și 13 Decembrie 1916 suspendându-se toate termenele prescrise de lege pentru atacarea înaintea oricărei instanțe judecătorești a actelor de orice natură, mai întâi în profitul militarilor chemați sub arme și apoi în acela al tuturor persoanelor domiciliat în Muntenia și Oltenia, treptat cu desfășurarea evenimentelor de război și ocuparea țării de armatele dușmane, iar prin art. 1 al decretului-lege No. 2199 din 18 Iunie 1919 prevăzându-se că suspendările acestea urmează a lua sfârșit două luni de la data acestui din urmă decret, adică 18 August 1919, recursul de și introdus la 16 Iulie 919 se găsește în termen, domiciliul necontestat al recurentului fiind în Craiova care a fost ocupată de dușmani. (*Cas. III, 276/919*). 27-28 271

Vezi și «Legea burselor» și «Revizuire».

Termen de grație. — Vezi „Vânzare”.

Terți. — Vezi „Dotă” și „Autoritate de lucru judecat”.

Terțiu achisitor. — Vezi „Erede aparent”.

Testament. — 1. Faptul că un preot nu a făcut decât să împărtășească pe o persoană, în cursul boalei de care aceasta a murit, nu poate să l facă pe preot să intre între cei declarați incapabili de art. 810 Cod. civil, adică de a nu putea beneficia de dispozițiile între vii sau testamentare ce acea persoană a făcut în favoarea sa, în cursul acelei boale, deoarece asemenea incapacitate lovește numai pe aceia cari printr'un contact mai des și printr'o asistență repetată au putut influența voința testatorului.

2. Stipulațiunea dintr'un testament, cu privire la averea testatorului, nu este un pact succesoral din cele prohibite de art. 965 Cod. civil, de oarece când legiuitorul prevede prin acest text, că nu se pot face învoiuri asupra unei succesiuni ce nu este încă deschisă, are în vedere imoralitatea ce ar rezulta din specula morții unei persoane și ca atare, dispozițiunea legii are în vedere mai mult cazul când pactul are de obiect succesiunea unei terțe persoane iar nu cazul când o persoană stipulează asupra propriei sale moșteniri. (*Cas. I, 103/919*). . . 6 57

Timbru. — Vezi „Pământ rural”, „Taxe de înregistrare”, „Taxa de 3% pe salar” și „Taxe succesoriale”.

Titlu executor. — Vezi „Ordonanțe prezidențiale”.

Transcrierea foilor dotale. — Vezi „Dotă”.

Transcrierea sentinței de adopțiune. — Vezi „Adopțiune”.

Tutelă. — 1. După dispozițiunile art. 398 din c. civ., Consiliul de familie este în drept să reguleze în mod suveran cheltuelile minorilor, fără ca încheierea sa, în această privință, să poată fi supusă omologării Tribunalului.

Prin urmare, tribunalul este dator să se declare incompetent, oricâteori i se cere sancționarea unui act pentru validitatea căruia intervențiunea justiției este inutilă. (*C. Buc. IV, 122/919*). . . 29-30 295

2. Art. 418 cod. civ. impune pe de o parte obligațiunea oricărui tutore, fără discuțiune, ca la esirea sa din tutelă să depună conturi generale

N. Z. Pag.

N. Z. Pag.

pentru întreaga sa gestiune; iar pe de altă parte prevede că numai după aprobarea acestor conturi de consiliul de familie și omologarea lor de tribunal, tutorele se consideră desfăcut de tutelă, cu rezerva pupilului devenit major de a-i cere seama de administrare.

Din redactarea acestui text reiese că legiuitorul nostru nu a admis principiul cod. fr. din art. 473, care prevede că conturile generale se dau minorului devenit major, ci a urmat în parte sistemul proiectului cod. civ. fr. care prevede că conturile trebuiau date majorului în consiliul de familie, — și în special a menținut sistemul codului Calimach, care în paragraful 347 și 348 pune îndatorirea tutorilor să depună în două luni dela sfârșitul tutelei, conturile la comisia episcopicească pentru cercetare și aprobare, cu rezerva răspunsului tutorelui, pentru ceea ce în urmă se va dovedi că a fost făcut cu vicleșug.

Art. 418 nu face nici o distincțiune dacă conturile generale sunt provocate de schimbarea tutorelui în cursul tutelei sau la sfârșitul ei prin ajungerea minorului la majorat, ori prin moarte lui, așa că, în toate aceste ipoteze, conturile urmează a fi aprobate de consiliul de familie și omologate de trib. și numai în urmă tutorele se va putea descărca de gestiunea sa.

3. În materie de curatelă, conform art. 454 cod. civ.; se aplică dispozițiunile legii referitoare la tutelă. (C. Apel Buc. I, 130/919). 33-34 326

Tutore. — Vezi „Daune“.

U

Urmărire imobiliară. — 1. Conservatorul numit conform art. 518 urm. pr. civ. n'are nevoie de autorizarea justiției spre a contracta un împrumut. (T. Dorohoi 1181/915). 7 71

2. Dispozițiunile art. 533 pr. civilă nu sunt aplicabile tuturilor contestațiunilor ce se pot ridica cu ocaziunea urmăririi imobiliare: ele sunt restrânse numai la anumite cazuri.

Când tribunalul nu se limitează de a judeca numai seriozitatea contestațiunii ci judecă însăși fondul, e necontestat că o asemenea hotărâre nu cadrează cu dispozițiile art. 530 din pr. civilă pentru a i se aplica decăderea din art. 533 pr. civilă.

Astfel, este admisibil apelul făcut contra unei sentințe prin care tribunalul a respins ca neîntemeiată contestațiunea ce se făcuse la vânzarea unui imobil pe motivul că titlul în baza căruia se făcea urmărirea nu mai avea ființă, fiindcă creanța fusese stinsă, prin achitare de către debitor. (C. Ap. Galați I, 141/916). 13 130

Vezi și „Imobil dotat“.

Un echivoc juridic. Monografie de dl avocat Ștefan Scriban 31-32 297
Uzină electrică a Comunei. — Vezi „Patentă“.

V

Verificatori de măsuri și greutate. — Vezi „Măsuri și greutate“.

Vite de muncă. — Vezi „Hotărâre nemotivată“.

Vie. — Vezi „Embatic“.

Vinzare. — Vânzătorul nu mai poate să reție lucrul vândut de câteori el a acordat un termen cumpărătorului pentru plata prețului.

Termenul de grație ce cumpărătorul ar fi dobândit dela justiție, conform art. 1284 C. civil (1021 C. civ. rom.), pentru executarea obligației sale, nu aduce însă pentru vânzător pierderea dreptului de retenție. (J. de Pace Toulouse, 18 Ian. 1915). 1 9

Adnotată de d-l Profesor D. Alexandresco

Vinzarea în Codul Civ. Rus. Monografie de d-l judecător Ion Dobrescu. 4 38

Diferite cărți de Drept române și streine se găsesc de vânzare la Ziarul

„CURIERUL JUDICIAR“

Se primesc cărți în comision spre vânzare

Tipografia primește și execută, în cele mai bune condițiuni, orice lucrări de imprimerie, iar în atelierele sale de legatorie execută în mod artistic orice legătură de cărți.

Prețul Tablei de materii 30 lei

Fie care an complet cu Tabla de materii, se vinde pe prețul de 180 lei

---

Retipărind numerile vechi, servim colecții complete dela 1900 la zi

1922

Tipografia CURIERUL JUDICIAR, București, Calea Rahovei 5, și Str. Artei 5

TELEFON 13/29